

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103. TELEPHONE: 431-6344

LIV. Sausis — January 15, 1969 Nr. 4

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SUEINA 30 METŲ KAI LIETUVA TAPO MASKVOS SĄMOKSLO SU HITLERIU AUKA

Praejusių metų gale Lietuvoj buvo ypatingai sustiprintos pastangos Lietuvos žmonėms įtikinti, kad bolševizmas neva visada buvęs "visos Lietuvos liaudies svajonė", ir kad 1) jau 1918-19 metais toji "liaudis" buvusi beveik visoj Lietuvoj sukūrusi vadinajamą "tarybų valdžią", kuri tik užsienio kapitalistų pagalba buvusi "laikina sužlugdyta", ir 2) 1940 metais vėl neva "pati Lietuvos liaudis" tą "tarybų valdžią" Lietuvoj atkūrusi...

Atitinkamai "istorijai" sukurti buvo sumobilizuoti visi gabesnieji lietuviai komunistai bei savanoriškai ar net ir priverstiniai jų sankeleiviai. Jų visų pastangų vaisiams patikrinti, įvertinti bei galbūt atitinkamai pataisyti gruodžio 26 d. Mokslų akademijoje Vilniuje buvo sušaukta tam tikra konferencija, kurioj vyriausias komunistų partijos veikimo Lietuvoj istorikas R. Šarmaitis pasisakė, kad visos tos pastangos nukreiptos ypač prieš emigracijoje esančius lietuvių istorikus, tebetiegančius, jog, tariant paties Šarmaitio žodžiais -- "tarybų valdžia i Lietuvą buvusi atnešta Raudonosios Armijos" ir nieko nesakančius "apie pačių Lietuvos darbo žmonių kovą dėl tarybų valdžios"...

Tokiems teigimams "sugriauti" Šarmaitis, turbūt remdamasis archyvuose rastais užsiminimais apie 1918-19 metais iš Rusijos Lietuvos atklydusių agitatorių įvairius bandymus "skelbti revoliuciją", tvirtino, kad "tarybų valdžia" veikusi (!) net Kaune, Kalvarijoje, Kazlų Rūdoje "ir kitose Lietuvos vietose, kur Raudonoji Armija 1919 metais iš viso nėra buvusi". (TIESA, 1968 m. gruodžio 27).

Pats Šarmaitis tokią "faktą" įvertino, kaip "nereikalaujantį netgi istoriko ar politiko komentarų". Iš tikrųjų, ir be komentarų aišku, kad Kaune ir visur kitur, kur dar nebuvo įslinkę raudonarmiečiai, veikė Lietuvos valdžia, ir ten neveikė jokia kita valdžia, -- nebent "valdžios veikimu" būtų laikomi ne tiek gausių, kiek pretenzingų agitatorių paskiri šen ar ten pasireiškimai. Lietuvos valdžia iki tų pačių metų vasaros pabaigos sugebėjo išstumti raudonarmiečius ir iš visos Lietuvos. O kur neliko raudonarmiečių, ten neliko ir jokios "tarybų valdžios", kurios, neskaitant iš Rusijos atsiųstų raudonarmiečių, Lietu-

voj niekas negynė. O tačiau R. Šarmaitis apietą neva be rusų durtuvų paramos "tarybų valdžios veikimą" kalbėjo po mokslų akademijos skraiste vykusioje konferencijoje, kur dalyvavo asmenys, be abejo žinantieji daugiau kaip koki nors pradinių mokyklų "pionieriai". Ten buvo, pavyzdžiui, prof. J. Matulis, prof. A. Žukauskas ir "mokslų akademijos istorijos instituto moksliniai bendradarbiai, aukštųjų mokyklų akademijos istorijos instituto moksliniai bendradarbiai, aukštųjų mokyklų akademijos istorijos instituto moksliniai bendradarbiai, aukštųjų mokyklų akademijos istorijos instituto moksliniai bendradarbiai..."

Betgi, nors ir sunkiai paslepjamais raudonais siūlais bandoma užsiūti Kremliaus valdovų ginkluotos intervencijos Lietuvoj kaip 1919, taip ir 1940 metų, to užsiuvinėjimo tikslas gali būti ilgai neginėjamas, jeigu iš laisvės dar uoliau, negu ligšiol, nebus primenami kaip tik tie faktai, kuriuos istorijos perrašinėtojai yra labiausiai ipareigoti paslėpti.

Šiais 1969 metais su eis jau 30 metų nuo Maskvos sąmokslu su Hitleriu. Lietuva buvo viena iš to sąmokslu aukų, ir derybos dėl Lietuvos buvo pati begėdiškiausia to sąmokslu dalis. 1940 metų liepos 23 d. pats J. Paleckis, tada dar visiškai neprityręs Kremliaus statytinis Lietuvoj, viešai pašlovino Kremliaus i Lietuvą atsiųstą Raudonąją armiją už "tarybinės santvarkos atnešimą". Dabar Kremlius jau yra ipareigojęs išsiaištinę istorijos perrašinėtojų tulką įrodinėti, kad tada "pati Lietuvos liaudis atkūrė tarybų valdžią"... Dėl to svarbu dažniau ir garsiau bent iš tolo priminti, kaip Lietuvos pagrobimas iš

tikrųjų buvo suplanuotas ir suorganizuotas. Svarbu apie tai kalbėti dažnai ir garsiai ypač todėl, kad viešai sakoma tiesa, pasirodo, ištiesia net ir pro labai saugomas užtvartas, net ir i Lietuvą prasiveržti.

Tuo sumetimu Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas artimiausiu metu pateiks prisimintinių dokumentų tekstų bei ištraukų, rodančių, kaip ir koks prieš 30 metų buvo sudarytas sąmokslas dėl Lietuvos tarp Maskvos ir Berlyno diktatorių.

Kremliaus valdovų galios nepasiektose šalyse tie dokumentai seniai nebe paslaptis, nors daug kur ir čia tebėra svarbu juos nuolat priminti. Bet svarbiausia, kad apie juos išgirstų ypač Lietuvoj, kur jie ligi šiol tebėra slepiami. Tesusimąsto apie juos ir tie akademikai, profesoriai bei studentai, kurie apsiima ar kuriems tenka nemalonipareiga įrodinėti, kad vadinamoji "tarybų valdžia" ne ant rusų kompartijos pasiųstų tankų i Lietuvą atvežta.

(ELTA)

IR SPORTAS JAU VAIRUOJAMAS IŠ MASKVOS...

Sovietų Sąjungoj tapo pertvarkyta sportinės veiklos tvarkymo sistema. Ryšium su tuo i Lietuvoj vietoj veikusių "sporto draugijų ir organizacijų sąjungos respublikinės tarybos" įsteigtas grynai valdinis "Kūno kultūros ir sporto komitetas".

Ligšiolinės "organizacijų sąjungos tarybos" bent vardas įtaigojo, lyg sporto srityje būtų galiojusi šioji tūkia savivalda. Valdiniai "komitetai" Sovietijoje dabar iš esmės yra tokio paties pobūdžio administracinės įstaigos, kaip ir "ministerijos". (Palygink: Valsybės plano komitetas, Valsybės saugumo komitetas -- buv. NKVD, ir t.t.). Tad pakeitimo reikšmė atrodo tokia, kad valdžia ima vai-

Pagerbiant Albiną ir Ievą Trečiokus, sulaukusius 75 metų amžiaus, ALT S-gos Rytų Apygardos pirm. Alg. Jonys įteikė visų svečių pasirašytą adresą. Nuotraukoje iš kairės: Alg. Jonys, Ona Lanienė, Ieva ir Albinas Trečiokai.

PAGERBTI VISUOMENININKAI ALBINAS IR IEVA TREČIOKAI

Praeitais metais gruodžio 15 d. Elizabethe, N. J., Lietuvių Laisvės sąlėje, Lietuvių centrinių organizacijų skyriai ir vietos organizacijos: ALT S-gos Rytų Apygarda, New Jersey Lietuvių Taryba, L.B. New Jersey Apygarda, LVS Ramovė New Jersey skyrius, Newarko Lietuvių Moterų klubas ir SLA 84 kuopa, Algirdui Joniui ir Petrui Laniui, jų žmonoms padedant, surengė visuomenininkams Albinui ir Ievai Trečiokams peržengusiems 75-ius metus pagerbti banketą.

Bankete buvo sutikę dalyvauti virš 200, bet dėl blogo oro daugelis negalėjo atvykti apie taipra nešdami ir sveikino su kaktuvininkus telegramomis.

Dalyvavo virš 100 asmenų iš įvairių vietovių: iš Chicagos ALT S-gos

ruoti sportą be tarpininkų, tiesiog iš viršaus.

Kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininku, tai yra, sporto administracijos viršininku Vilniuje paskirtas Vytautas Ostrauskas.

(ELTA)

Solistė Juzė Augaitytė dainuoja p.p. Trečiokų pagerbime. Prie pianino A. Kačanauskas. V. Gruzdžio nuotrauka

pirm. T. Blinstrubas, iš Pittsburgo, Baltimores, Philadelphia, Connecticut, New Yorko ir Washingtono. Iš dviasių dalyvavo: prel. J. Balkūnas, Newarko kleb. J. Scharnus, kun. P. Toraitis, kun. Barkus, Balso reikalų vedėjas kun. Geisčiūnas ir kunigai pranciškonai J. Liauba ir P. Baniūnas; Prel. J. Balkūnui sukalbėjus maldą ir Trečiokų sūnui Albinui paprašius visus išgerti tostą už jo tėvų sveikatą, tuom buvo pradėtas banketas.

ALT S-gos Rytų Apygardos pirm. Algirdas Jonys pakvietė prof. dr. J. Stuką prarvesti programą. Prof. Stukas savo kalboje priminęs Trečiokų darbus lietuiskais reikalais, paprašė sūnų Albiną Trečioką tarti žodį, kuris atvykęs iš Washingtono pagerbti savo tėvus, turėjo skubiai grįžti atgal tarnybos reikalais.

Pagrindinę kalbą pasakė buvęs ALT S-gos pirm. V. Abraitis. Toliau kalbėjo specialiai atvykęs iš Chicagos ALT S-gos pirm. T. Blinstrubas, prel. J. Balkūnas, kun. P. Geisčiūnas, Veronika Količienė sveikino su dovanomis iš Lietuvos, Salomėja Čerienė - Mulks ir K.

Jankūnas, sveikino, New Jersey LB apyg. vardu. Paskutinį padėkos žodį tarė patys su kaktuvininkai Albinas ir Ieva Trečiokai, padėkoję visiems ir už viską, o ypač rengėjams ir dalyviams, kurie dėl tokio blogo oro teikėsi dalyvauti.

Meninę programą išpildė Juzė Augaitytė, Lietuvos Operos solistė, iš Philadelphia, sudainuodama keletą labai pasirinktų dainų, už tai jai buvo įteikta rožių puokštė. Akompanavo muz. A. Kačanauskas.

Rengėjai su dalyvių parašais specialiai paruoštą adresą (knygą) įteikė su kaktuvininkams atminčiai. Salė buvo papuošta gėlėmis.

Prof. Stukas perskaitė gautus sveikinimus, laiškus ir telegramoms. Sveikino Lietuvos Atstovas ir Ponia Kajeckai, Dr. ir Ponia Bačkiai, Gen. Konsulas ir Ponia Simučiai, Generalinis Konsulas dr. Petras ir Juzė Daužia vardičiai, A.L. Tarybos vardu pirmininkas Eug. A. Bartkus, Balso Centro Valdybos vardu kun. Pr. Geisčiūnas, SLA vardu prezidentas Povilas Dargis, L. Neprik. Fondo Valdybos vardu pirm. (Nukelta i 2 psl.)

Albinas ir Ieva Trečiokai pagerbime kalba Vytautas Abraitis. Prie stalo iš kairės sėdi: dr. J. Stukas, kun. J. Schranus, A. Kačanauskas, Ieva ir Albinas Trečiokai ir prel. J. Balkūnas. V. Gruzdžio nuotrauka

DEGANČIOS ŽEMĖS OPERACIJA

1965 metais Dirvoje spausdinome seriją reportažų "Rytų fronte", iš Paul Carell knygos "Barbarosos operacija", baigę Stalingrado mūšiu. Dabar Paul Carell parašė naują knygą "Degančios žemės operacija", kurioj vaizduoja rytų frontą po Stalingrado pralaimėjimo.

Vokiečių VI armijos katastrofa prie Stalingrado nereiškia, kaip daugelio bandoma įtikinti, jog tai buvusi vokiečių pralaimėjimų grandinės pradžia. Stalingradas buvo tik vienos didelės ofensyvos, siekusios nugalėti Sovietų Sąjungą, galas ir dar reikėjo laukti 1943 metų lemiamo Kursko mūšio, kad būtų pakreipta karo linkmė. Čia abi pusės buvo sutraukusios savo milžiniškas jėgas, buvopanaudoti nauji ginklai, fanatizmas ir išdavystė.

Bukaresto gatvės nuo vasaros karščio atrodė kaip išmirusios, viešbučiai buvo ištuštę. Tik vokiečių ambasadoje darbas virė pilnu tempu. Iš Berlyno buvo gauta šifruota telegrama adresuota pačiam ambasadoriui asmeniškai. Von Killinger ją iššifravo ir tuoj pasiprašė priėmimo pas maršalą Antonesco. Už valandos maršalas jį priėmė uniformoje, krūtinę apsikarstęs ordenais.

-- Tai kaip, pone ambasadoriau, ar Fuhreris leido maršalui von Manstein atvykti į Bukareštą?

Killinger ištraukė iš portfelio telegramą ir iškilmingu balsu perskaitė:

-- "Fuhreris jus prašo tuoj pat nuvykti pas Rumunijos valstybės galvą ir pranešti jam, kad maršalas von Manstein atvyks rytoj po pietų į Bukareštą įteikti, ryšium su Sebastopolio

paėmimo sukaktimi, auksinį Krimo medalį".

Antonesco padėjo žypsodamas. -- Krimo auksinis medalis man teikia didelę garbę, pone ambasadoriau. Bet man svarbiau yra pasitarti su maršalu von Mansteinu dėl karinės situacijos, kuri yra bloga. Visos Rumunijos karinės jėgos įjungtos į karą ir aš dėl to esu atsakingas. Prie Stalingrado aš netekau aštuoniolikos divizijų. Mes esame sąjungininkai, pone ambasadoriau, bet tai atrodo Rastenburgėje kartais užmirštama. Tą aš jausčiau Fuhrerui prieš tris mėnesius Klesheim pilyje.

Killingerio padėtis buvo nelengva. Laimė von Mansteinas rytoj atvyks ir nuramins Antonesco.

Nors von Manstein atvykimas turėjo būti didele paslaptimi, bet už dviejų valandų visas miestas jau žinojo apie jo vizitą 1943 m. liepos 1 d.

Laikraštininkai, vakarų ir rytų žvalgybų agentai, visi skubėję savo viršininkams perduoti šią žinią. Maskvoje raudonosios armijos 4-tame biure susirinkę karininkai diskutavo gautą žinią. Mansteinas rytoj bus Bukarešte! Stavka, vyriausybės štabų viršininkų komiteto karininkai patenkinti pasikeitę žvilgsniais: jei Pietų armijų grupės vadas vyksta į Rumunijos sostinę išgerti koltelį, vietoj pasilikęs savo štabe reiškia jokia operacija fronte artimiausiom valandom nenumatoma. Kaip kitaip galima buvo galvoti...

Mansteinas jau buvo pasiryžęs skristi į Bukareštą, kai karininkas atnešė telegramą iš Vyriausiojo Štabo. Kelionės maršrutas buvo nurodytas ne į Bukareštą, bet į Rastenburgę: "Fuhreris jūsų laukia "vilko oloje" labai slaptai konferencijai. Bukareštą įspėjome, kad jūs kelionė atidėta dėl blogo oro". Tokiu būdu Mansteinas išskrido pasitarti su Hitleriu, bet ne su Antonescu. Šis įsakymo pakeitimas nebuvo organizacijos klaida, bet iš anksto numatytas planas, sumaišyti priešui pėdas.

Į Rastenburgę atvykęs, Mansteinas nė kiek nenustebo, pamatęs, kad sušaukta visuotinė ginkluotųjų jėgų viršininkų konferencija. Čia buvo centro armijų grupės vadas maršalas von Kluge, IV šarvuočių armijos vadas generolas Hoth ir IX armijos vadas generolas Model. Taip pat dalyvavo generolai Kempf, Nehring, von Greim ir Dessloch.

Rytprūsiose karštis buvo nė kiek nemažesnis kaip Rumunijoje ir su ištiesais virš cementinių barakų tinklais aplinka atrodė paslapti. Hitleris priėmė Teehauso barake, maloniai visus pasitikęs ir tuoj pat negaišdamas pradėjo dėstyti savo planus:

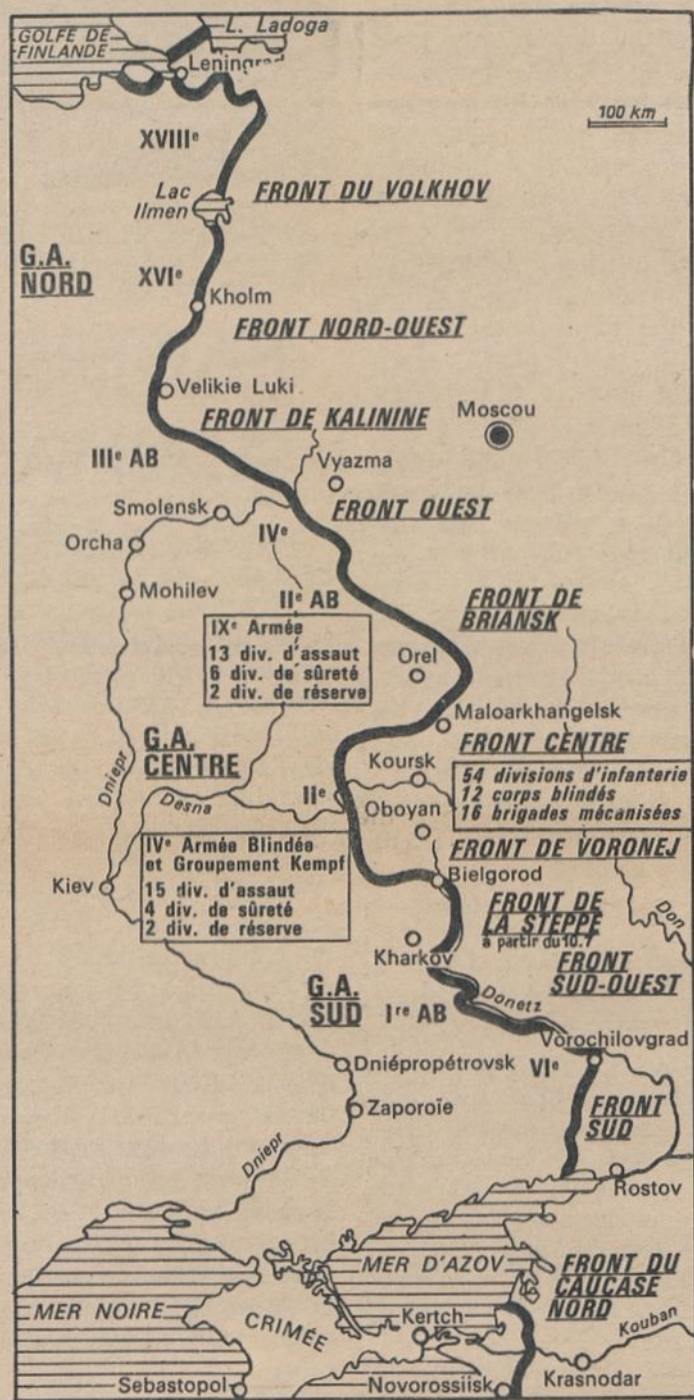
"Aš nutariau liepos 5 dieną pradėti "Zitadelle" operaciją. Vadinasi, už keturių dienų

Pusiaus nustebsite, pusiau neramūs, generolai vieni į kitą pasižiūrėjo. Model veide spindėjo rimbimas. Mansteino veide nieko negalima buvo išskaičiuoti, Hoth atrodė nepatenkintas. Ši reakcija kilo ne dėl trumpo

Bet Hitleris laikėsi savo. Kurskas sudarė svarbiausią pavojų. Ten rusai sutraukė didžiausias savo jėgas, keletą šarvuočių armijų, apie keturiasdešimt nušimčių visų savo jėgų. Pavojus didelis, bet objektyvus gundantis. Jei pavyktų sunaikinti visą šitą žmonių ir ginklų masę, raudonoji armija gautų mirtiną smūgį.

Šita idėja žavėjo Hitlerį ir generolai negalėjo paneigti jo argumentų. Ypač jie tame mate fronto sutrumpinimą. Likvidavus Kursko kiltą, rezervus galima būtų panaudoti kituose frontuose, pavyzdžiui Italijoje. Bet sutikdami jie pastatė sąlygą, kad rusus reikia pulti greitai, kad jie nepasiruoštų gynybai. Reikėjo veikti greitai, išnaudojant staigmenos strategiją. Tam Mansteinas pasiūlė datą -- gegužės pradžioje. Bet Hitleris delsė ir štai jau liepos pradžia. Ar ne per vėlai pradėti puolimą? Ar galima tikėtis sturprizo ekeftu? Tai buvo svarbiausias klausimas.

SITUACIJA RYTŲ FRONTE 1943. VII. 5

laiko, nes tai nė vieno negasidino. Visi seniai tam buvo pasiruošę. Kariuomenė mėnesiais praktikavosi šiai ofensyvai ir smėlio dėžėse susipažino su Kursko terenu. Kareiviai buvo lavinami sprogdyti įsitvirtinimus, pašalinti spygliuotų vietų užvaras, minas ir prieštančines kliūtis. Niekad dar istorijoje jokiam mūšii taip gerai nebuvo ruošiamasi.

Generolams nerimą kėlė tai, kad Hitleris su pavėlavimu priėmė sprendimą. Mansteinas, Gunderianas, Kluge, Modelis ir kiti pradžioje priešinosi Hitleriui, norėjusiam tuoj po Stalingrado pradėti naują puolimą. Vyriausias štabas buvo įspėjęs apie gresiantį pavojų Viduržemio jūroje, kur Eisenhoweris ruošė išsilaipinimą Italijoje.

Hitleris didžiąją dalį savo kalbos paskyrė šio vėlavimosi paaiškinimui: "Reikia, kad mums pasisektų. Štai kodėl mes laukėme mūsų naujų sunkiųjų tankų..."

Kai jis pradėjo aiškinti savo planą, visi generolai buvo uždegę jo oratoriškais gabumais. Hitlerio planas buvo paprastas, jis priešą suims į reples: "Ofensyvos tikslas yra apsupti priešą, įsitaisiusį Kursko sektoriuje, su pagalba dviem simultaniškais puolimais, kuriuos žaibo greičiu turi įvykdyti dvi armijos, viena iš Biełgorodo raju, kita iš Orelio pietų ir sunaikinti priešą centre". Tai formulė, kuri sėkmingai buvo panaudota prie Minsko, Kievo ir Viazmos.

Maršalas von Kluge pavedė

NEĮTIKĖTINA, BET TIESA....

• SPECKO (kurs Chicagoje nužudė aštuonias slauges) advokatas bandė išgelbėti savo klientą nuo mirties bausmės tvirtindamas, kad Speck gali būti genetinės klaidos auka ir todėl negali būti baudžiamas už savo veiksmus. Kas gi yra toji genetinė klaida? Specialistai aiškina (labai suprastinta kalba) maždaug taip. Kiek vienoje užmegstoje žmogaus gyvybėje yra normaliai 46 chromosomai. Iš jų 23 ateina iš motinos ir 23 iš tėvo. Motinos chromosomai pažymimi X, o tėvo Y. Taigi normaliai turėtų būti XY. Bet pasitaiko klaida ir iš tėvo pusės ateina du Y. Tada gyvybė turi XYY pažymėjimą. Asmuo su tokiu pažymėjimu, su tokia klaida yra linkęs į smurtą, prieš kurį jis negali atsisipirti, atseit ne jokaltė. Ištyrus laboratorijoje

je pasirodė, kad Speckas tokios klaidos neturi. Šiuo laiku Bostone laukia teismo žmogžudys, kuris turi tokią genetinę klaidą. Australijoje žmogžudys su tokia klaida buvo išteisintas, gi Prancūzijoje žmogžudys su tokia pat klaida buvo nubaustas 7 metams kalėjimo. Nustatyta, kad iš 300 naujagimių vienas turi genetinę klaidą. Taip pat nustatyta, kad iš 28 kalinių ar proto ligonių vienas yra su genetinė klaida.

• VIENAS NEW YORKO bankas sugalvoja būdą, kaip apsaugoti savo santaupų laikytojus nuo didelių fed. mokesčių. Jis siūlo tiems taupytojams išmokėti priklausomas palūkanas ne tuojau, bet po kokių 10 ar daugiau metų, kai tie taupytojai jau bus pensijoje ir turės mažesnę procentą mokesčių mokėti.

• EISENHOWERIS, buvęs JAV prezidentas, normaliai sverdavo 175 svarus. Dabar po visų širdies atakų sveria tik 145 svarus.

• APSKAIČIUOJAMA, kad jau neužilgo (po kokių 15 ar mažiau metų) visame pasaulyje bus tiek žmonių, kad badas, karas ar net atominės bombos sprogdinimas (dėl maisto stokos) bus nebeišvengiamas. Todėl siūloma greit ir visais būdais skatinti savanorišką gimdymų kontrolę - apribojimą vaikų skaičiaus. Tačiau nemanoma, kad tai išgelbėtų nuo katastrofos. Mirimų skaičius nuolat mažėja (medicinos pažanga), o gimimai daugėja. Todėl siūloma, kad valstybų vyriausybės pavartotų priverčiamas priemones. Pavyzdžiui dideliuose miestuose į geriamą vandenį primaišytų vaisių kurie padarytų žmones nevaisingais. Bet ar tai būtų suderinta su religijos, teisės ir etikos dogmomis?

• PRAGYVENIMO IŠLAIDOS tarp 1952 ir 1967 metų labiausiai padidėjo Chicagoje -- 87%, gi mažiausiai Philadelphiaje -- 50%. Tarpe miestų, kur pragyvenimo kaštai mažiausiai pakilo yra: San Francisco -- 60%, Los Angeles -- 64%. Mokestis už gydytojų patarnavimą tuo pačiu laiku pakilo 69%. (š)

Skaityk ir platink DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PARAMA

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday
by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.Spaudoje
pasidairiusATSILIEPĖ ŽIRKLĖS
VILNIUJE

Vyt. Kazakevičius, kuris yra okupanto palaiminto Kultūrinių ryšių su užsienio lietuvių komiteto Vilniuje pirmininkas, seka iš-eivių spaudą ir karts nuo karto parašo apžvalgas. Praeitų metų "Pergalės" žurnalo 11 nr-y jis parašė poros puslapių str. "Iš kultūrinio užsienių lietuvių gyvenimo", kuriame užsiūlo dr. J. Balį dėl jo vadinamo "politinio ekstremizmo" sąryšį su ginčų iš-eivių spaudoje dėl Lituanistikos Instituto pozicijos, kurį išaukė savo elgesiu ir rašiniais V. Trumpa ir kt. (žiūr. žurnalo "I Laisvę" 1968 m. gegužės mėn. 42. nr.). Toliau gauna pylos kalbininkas Antanas Klimas, kritikavęs rusų peršamą tezę apie baltų ir slavų kalbų artimą giminybę ir pagaliau meno istorikas Povilas Rėklaitis, gyvenęs Vokietijoje, dėl tariamo jo pataikavimo vokiečiams.

Žinoma, straipsnis yra labai tendencingas. Tačiau gerai, nes tautiečiai Lietuvoje galės patirti, kurie iš-eivių tarpe yra linkę būti kolaborantais su krašto pavergeju ir kurie laikosi aiškiai lietuviškose pozicijose. Juokingiausias dalykas yra, kad V. Kazakevičius toj apžvalgoj frontininkus laiko voldemarininkais.

HELP WANTED MALE

SUPERVISOR

Manufacture of heavy duty off-highway earth moving and logging equipment has immediate opening for foreman in Welding Department. Must be capable of supervising approximately forty (40) employees in all phases of welding least five (5) years experience in heavy steel fabrication. Prefer someone with some college background in Industrial Engineering.

Permanent, rewarding position with excellent company benefits. Salary commensurate with ability and experience. Send resume in confidence TODAY to:

ATHEY PRODUCTS

CORPORATION

P.O. Box 669, Raleigh, N.C. 27602
Personnel Department (124-5)

WANTED AT ONCE

DIE MAKERS

Must be able to build dies from parts print, top wages paid and benefits.

Apply in Person

CASS MACHINE CO.

691 Antoinette Detroit, Mich. (2-10)

Praeitais metais gruodžio 28-30 d. Adelaidėje, Australijoje, įvyko ALB Krašto Tarybos sesija, kurioj dalyvavo 88 atstovai iš visų lietuvių kolonijų. Į naują ALB krašto valdybą buvo išrinkti: S. Narušis, V. Patašius, V. Jaras, D. Burneikienė, A. Zakaras, J. Maksvytis ir V. Asevičius-Aras. Suvažiamo prezidentūmą sudarė: S. Čibiras, arch. Kateiva, A. Dudaitis, S. Dunda ir Martinkus. Nuotraukoje Sydnejaus kolonijos atstovai. Prieky iš kairės sėdi: A. Dudaitis ir S. Narušis. Pirmoj eilėj stovi: J. Kedys, P. Pukas, V. Miniotas, J. Ramanauskas, V. Bukevičius, J. Karitonas, P. Alekna. Antrojo eilėj: V. Vilkaitis, L. Deikuvienė, I. Dudaitienė, V. Deikus, dr. B. Vingilis, V. Asevičius ir A. Kutka. M. Vilkaitienės nuotrauka

MŪSŲ ATSAKOMYBĖ

Kokių vaidmenį atliko praeityje ir atlieka dabar Amerikos lietuvių tautinė srovė?

Atsakydami, kad jos vaidmuo buvo ir tebėra didelis ar labai didelis, mes tuo maloniai pasigirtume, bet ne kažin kiek tepaaiškintume.

Mažiausiai būtų galima užginti šiandien jau istorinį paliudijimą, kad Amerikos lietuvių tautinė (tuomet tautiečių...) srovė buvo vienas iš pagrindinių, o tam tikrais laikotarpiais ir svarbiausias bei pajėgiausias lietuviškų jėgų telkinys nuo 19 amžiaus antros pusės ligi Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Dr. J. Šliūpo didžiulė tautinio atgimimo veikla (protarpiais pritemdyta bereikalingų "religinių karų"), B.K. Balučio gaivūs kultūriniai ir politiniai įnašai, "Lietuvos" dienraštis ir kita tautinė spauda, Amerikos Lietuvių Susivienijimo (SLA) ilgametis pozityvus veikimas - buvo šio laikotarpio ryškiausi ir ne vieninteli žiburiai.

Tai liko tautinės srovės pasididžiavimu, nors ne visuomet įkvėpimu taip pat ir vis geriau, vis kūrybiškiau tą veiklą tęsti.

Vėlesniais laikais daugiau pajėgumo ir organizuotumo parodė Amerikos lietuvių, pasakytume, katalikiškoji srovė, išauginusi gabių vadų kūnijoj, organizacinę ir materialinę stiprybę sėmusi iš religinių telkinių ir ypač gausiai prisistigusių lietuviškų parapijų bei vienuolynų bazės.

Šie sąjūdžiai taip pat turėjo gyvų tautinių tikslų, uoliai rėmė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, dažniausiai betgi pirmumą atidu-

dami tikybiniais interesams ar kurios vienos lietuviškos politinės partijos palaikymu.

Kairioji, arba socialistų srovė taip pat išgyveno savo kilimus ir prieblandas. Buvo laikai, kada ir daugelis tautiečių perėjo savo "socializmo" arba bent "šliuptynystės" laikotarpius. Po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo įvykęs kairiosios srovės gilus ir neištaisomas skilimas tarp socialdemokratų ir komunistų šios srovės veiklą ir pajėgumą labai susilpnino.

Žymiai labiau, negu tautinę srovę susilpnino po 1926 m. perversmo atsiradęs skilimas tarp vadinamų "smetoninių" tautininkų ir "liberalėnių" bei demokratiškesnių tautininkų-sandariečių.

Priežastims ir pasėkoms išnykus, laikams visiškai pasikeitus, šis skilimas gali būti lengviau pataisytas ir pamirštas.

Žvelgiant bendrai ir atidėjus nuošalėn tuos praeities kivrčius ir neigiamus patyrimus, pats didžiausias Amerikos lietuvių tautinės srovės vaidmuo buvo ir liekatas, ką reiškia pats srovės pasivadavimas ir patys žodžiai - tautos ir tautinių idealų pastatymas priešakyje viso kito, tautybės išlaikymas, tautinės kultūros ugdymas, tautinių interesų pirmumas.

Šiuo atžvilgiu ir šioje misijoje dabartyje tautinė srovė yra gavusi naują didelę atsakomybę ir užsidėjusi sunkią pareigą. Kaip žinoma, šiuo metu tautinėje srovėje pasireiškė ir iš jos kilę pajėgūs asmenys yra pasiskyrę ar buvo išrinkti pirmaeilės atsakomybės uždavi-

PABRĖŽTINI ŠIE SOVIETŲ
NUSIKALTIMAI LIETUVOJE

Laisviems lietuviams įvairiomis progomis reiškiant protestą prieš Sovietų Sąjungą pavadinotos Rusijos komunistinės valdžios įvykdytą Lietuvos okupaciją, -- Lietuvoj tebe laikomą, nepaisant nei tarptautinės teisės, nei žmoniškumo dėsnių, kankinant Lietuvos žmones, juos rusinant, pavergiant lietuvių tautą fiziškai ir dvasiškai bei išnaudojant kraštą ūkiškai -- ypač pabrėžtini šie nusikaltimai:

* Okupantas ištrėmė iš Lietuvos į Sibiro ir kitų atšiaurių Rusijos užimtų sričių prievartinio darbo stovyklas kelis šimtus tūkstančių Lietuvos gyventojų pasmerkęs juos žiaurioms kankioms ir mirčiai. Didelė ištrėmtųjų dalis žuvo tose stovyklose, o gyviems išlikusiems daugeliu atvejų vis dar kliudoma grįžti į savo kraštą.

* Okupantas sistemingai persekiojo ir tebepersekiuoja Lietuvos dvasininkus ir tikinčiuosius. Atėmė iš jų maldos na-

niams vykdyti.

Tad tautinei srovei vėl atiteko vaidmuo, koks jis savo reikšmė, savo mastu ir išipareigojimu buvo prieš Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Todėl ne tik tie pavieniai veiklūs asmenys, bet ir visa tautinė srovė šiandien turėtų gerai pajusti savo padvigubintą atsakomybę. (d)

mus ir uždarė vienuolynus, viską iš jų pasisavinamas. Kovodamas prieš religiją, okupantas visokiomis priemonėmis kliudo naujų dvasininkų paruošimą ir priaugančios kartos religinį auklėjimą.

* Okupantas planingai gabena į Lietuvą savo kolonistus, daugiausia rusus, pastoviai juos įkurdina Lietuvoje ir skiria juos į vadovaujamus pareigas įstaigose, įmonėse, kolchozuose ir valstybiniuose ūkiuose, kad, jų padedamas, galėtų greičiau ir sėkmingiau vykdyti Lietuvos rusinimą, lietuvių komunistinį indoktrinavimą ir politinį sekimą.

* Okupantas, laužydamas tarptautinės teisės nuostatus, mobilizuoja Lietuvos jaunimą į savo kariuomenę, išblaško jį plačioje savo valdomoje, Lietuvai svetimoje teritorijoje, o tą karinę "prievoletį" atlikusiems visokiais būdais kliudo grįžti į savąjį kraštą.

Be to, Lietuvoj mokslą baigusio jaunimo didelę dalį okupantas siunčia tariamai stažo atlikti į tas svetimas sritis, o paskui sudarinėja kliūtis grįžti į Lietuvą.

* Okupantas, išpagrindų pakeitęs buvusią Lietuvos mokyklų sistemą išbraukė iš mokyklų programų Lietuvos istorijos ir geografijos dėsytymą, įjungęs tų dalykų tik menkas nuotraukų Rusijos valstybės istorijos bei geografijos arba Rusijos komunistų partijos istorijos moky-

mo programą. Lietuvių kalbos ir ypač literatūros istorijos dėstymo programa irgi verčiama siaurinti ir užleisti daugiau vietos rusų kalbai bei literatūrai.

* Stengdamasis ūkiniu požiūriu suliedinti Lietuvą su savo valdomaisiais Rusijos ir kitais plotais, okupantas steigia Lietuvoj pramonę, tarnaujančią visų pirma Rusijos ūkiniams ir politiniams interesams, nepaisydamas Lietuvos žmonių ūkinių interesų. Steigia Lietuvoj net naftos perdirbimo įmonę, reikalingą iš kitų Rusijos valdomų sričių atgabentai naftai perdirbinti eksporto reikálams, nepaisydamas lietuvių mokslininkų bei visuomenininkų protesto ir įrodinėjimų, kad Lietuvai tokios įmonės ne tik nereikia, bei kad ji gali būti tik pavojingai žalina, nes užterš Lietuvos vandenį, laukus ir orą, padarys neatitaisomos žalos Lietuvos augmenijai, gyvūnijai ir gyventojų sveikatai.

Lietuviams laisvėje yra tekę uždavinys naudotis visomis progomis kelti viešumon tokius vadinamosios Sovietų Sąjungos nusikaltimus Lietuvoje ir reikalauti, kad Lietuvai būtų grąžinta laisvė ir nepriklausomybė. (ELTA)

Paminklas ant E. Galvanausko kapo

Parancūzijoje Aix-les-Bains kapinėse praeitais metais lapkričio 2 d. buvo pašventintas ant Ernesto Galvanausko kapo pilko granito paminklas, kurį suprojektavo ir išbaigė skulptorius Antanas Mončys. Antkapy iškalta frašas: "Ernestas Galvanauskas, Homme d'Etat Lithuanien (Lietuvos valstybės vyras) 1882-1967". Ir antkapio pakrašty: "Tegu saulė Lietuvos tamsumus prašalina". Paminklo pastatymą finansavo buvę Prekybos Instituto studentai ir lektoriai. Paminklą šventino ir iškilmių reikalais rūpinosi kun. J. Petrošius. Be velionio antko Blonde šeimos, kalbėjo Marmoux su žmona. Iškilnėse dalyvavo šie Prancūzijos lietuviai: pulk. J. Lanskoronskis, H. Petkūnas, J. ir A. Lapinskai, V. Narbutas, D. Kolbaitė, skulptorius A. Mončys ir P. Klimas. Vietinė prancūzų spauda paskyrė nemažai vietos Lietuvos valstybės vyro nuopelnams atskiriantį Lietuvai suiminėti, o taip pat ir paminklo ir šventinimo iškilmių aprašymams ir nuotraukoms. Nuotraukoje šalia paminklo: skulptorius A. Mončys, kun. J. Petrošius, P. Klimas ir plk. J. Lanskoronskis.

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienų metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

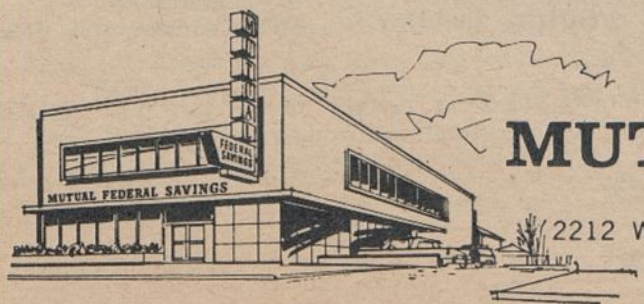
5^{1/4}%

Mokamas už vienų metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

Dr. Giedraičio iš Jackson, Mississippi, stalas, Centre p. Kalinauskienė iš kairės: p. Kalinauskas, ponai Thomas, ponai Bats, ponis ir dr. Domas Giedraitis, ponis Sagans.

Neolituany stalo: Eugenijus Kniukšta, Silvija Zalagėnaitė, Jonas Bertulis, Aldona Sakavičiūtė, Raimundas Panaras, pirm. Algis Modestas, Raimundas Simokaitis, Nijolė Bernatavičiūtė, Vytas Misiulis ir Eglė Aglinskaitė.

Broniaus Kasakaičio stalo: Romas Vodopalas, Marija Vodopalienė, Antanas Vodopalas, dr. Birutė Raulinaitienė, Viktoras Raulinaitis, Stasys Virpša, dr. Birutė Kasakaitienė, Bronius Kasakaitis, Elena Giedraitienė ir Aldona Vodopalienė.

Mečio Šimkaus stalo: Henrikas Kačinskas, Valerija Šimkienė, Vaclovas Mažeika, Vanda Mažeikienė, Kazys Matutis, Elena Matutienė, Stasys Švedas, ponis Švedienė, Mečys Šimkus, Elena Jokubaitienė, Jonas Vilutis.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS CHICAGOJE

Korp! Neo-Lithuania ir LTA Sambūris Naujuosius 1969 metus sutiko ištaigingoje Ferrara Manor salėje.

Jau keturi metai iš eilės virto lyg ir tradicija tautiškai visuomenei sutikti Naujuosius metus toje salėje. Bet atrodo, kad tai ir paskutiniai metai. Lyg ir laikas pabandyti kitą vietą. Pernai buvo per 600 svečių. Šiais metais vos pusė to. Gal speigai, gal siaučianti Hong-Kongo

influcija, gal aukšta kaina (\$15), gal televizija buvo priežastimi, kad

Mečys Šimkus -- sutiktuvių šeimininkas rengėjų vardu atsisveikina senuosius 1968 metus.

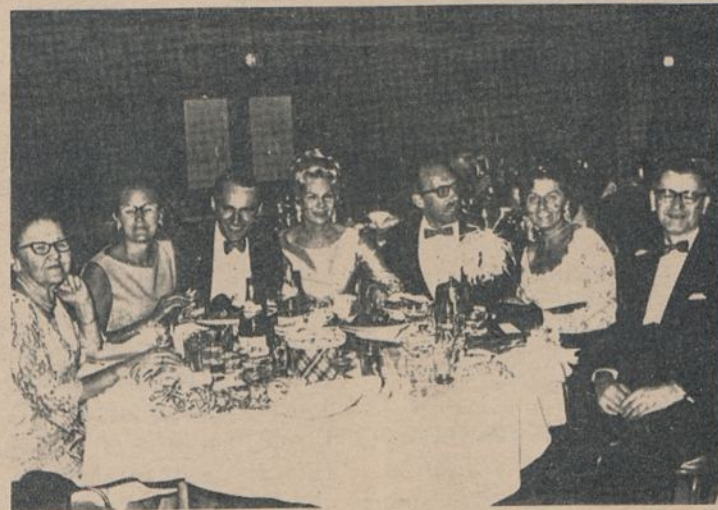
Visos nuotraukos
V.A. Račkausko

Birutė Gudaitė parduoda Naujų Metų papuošalus. Perka pulk. Matas Naujokas, Gilumoje Pranas Kažiuba ir Gudaitės palydovas Algirdas Augaitis.

Stasio Vidmanto stalo: S. Vidmantas, A. Barčias ir ponis, P. Kožiūba ir ponis, M. Kožiūbaitė, L. Skalik, V. Barčias ir J. Duning.

Ruibų stalo: P. Lenkauskienė, A. Ruibienė, dr. Bagdonas, F. Kurgonienė, A. Ruibys, B. Bagdonienė ir dr. A. Kurgonas.

Jaunųjų korporantų stalo: Regina Česaitė, Nijolė Cijūnėlienė, Audronė Pavilčiūtė, Rita Šeflerytė, Petras Jokubauskas, Virginija Pleirytė, Vytas Kasniūnas, Julija Pleirytė ir Živilė Keliuotytė. Stovi: Vilijus Cijūnėlis, Romas Česas, Kęstutis Cicėnas, Zita Cicėnienė ir Jonas Valkiūnas.

šiais metais daugelis liko namie Naujų Metų sutikti. Šiemet tradiciniame susitikime nebuvo matyti senųjų, nuolatinių tos šventės dalyvių. Bet tie kurie viso to nepabūgę atvyko, galėjo tikrai pasidžiaugti puikia puota ir, svarbiausia, laisvai pašokti ir linksmai sutikti Naujuosius.

Dar prieš senųjų užbaigimą baltiaus šeimininkas Mečys Šimkus ta-

rė porą atsisveikinimo žodelių. Lygiai vidurnaktį buvo trumpas Korp! Neo-Lithuania pirm. A. Modesto ir Sambūrio pirm. K. Kasakaičio žodis, Tautos himnas, Gaudamus posmas ir tai buvo visa oficialioji dalis. O po to šokiai bei linkėjimai. Kas dėl buvusios spūsties anais metais dabar neatėjo drauge švęsti tikrai apsiriko.

V.A. Rėk

VILNIAUS VIZITINĖ KORTELĖ

Gruodžio 15 d. vilniškė TIESOJ buvo paskelbta "Vilniaus vizitinė kortelė", -- šiek tiek statistikos duomenų apie Vilniaus miestą 1967 metų gale, tai yra, maždaug prieš metus.

Miesto plotas esąs 15, 280 hektarų, arba beveik 153 kvadratiniai kilometrai (beveik 12 x 13 km, arba apie 7 mylios skersai ir išilgai).

Iki 1945 metų miesto plotas buvo 10,390 ha, t.y., beveik 104 kvadr. kilometrai (apie 10 x 10 km). Miesto plotas žymiausiai padidėjo, prijungus Naująją Vilnią. Prisdėjo ir keletas kitų pakraščių. Jei praplėtimas būtų buvęs išdėstytas aplink miestą maždaug vienodai, tai miesto ribos būtų atitolusios nuo centro vidutiniškai po 2-3 km. į visas puses.

Gyventojų skaičius dabar (1967 m. gale) buvęs 329,100. Tai esą 153,1% lyginant su 1940 metų gyventojų skaičium, atseiventojų skaičium, atseit su 215 tūkstančių.

Miesto "gyvenamasis fondas" dabar buvęs -- 186.9% 1940 metų to fondo, tai yra, gyventi tinkamos vietos. Išėitų, kad dabar Vilniuje gyvenama erdviau, negu 1940 metais: gyventojų prisidėjo 53%, o vietos -- beveik 87%! Bet "vizitinė kortelė" rodo tik gyvenamojo ploto padidėjimo nuosimti, o visai nemini nei 1940 metų nei dabartinio ploto met-

rais... Vargu ar kada tas plotas buvo tiksliai apskaičiuotas. Bet tada ir padidėjimo nuosimtis tegali būti tik "iš lubų" paimtas. Nei apsilankiusieji, nei gyvenantieji Vilniuje neliudija to padidėjimo. Priešingai, daugumas aimanuoja, kad gyveną nepaprastai susikimšę.

Nepaminėta "vizitinė kortelė", kiek iš 329 tūkstančių Vilniaus gyventojų yra darbingo amžiaus ir kiek jų dirba bei kiek turi pajamų. Tik paminėta, kad jų tarpe esą 29,340 (beveik 9%) pensininkų, 47,300 (14%) gimnazistų, 19,300 profesinių mokyklų mokinių (6%), 24,100 (7%) aukštųjų mokyklų studentų.

Mažmeninės prekybos parduotuvių mieste esą 637, t.y., vidutiniškai po vieną 517-kai gyventojų 1967 metais vilniečiai jėse nusipirkę už 235 milijonus rublių prekių. Vidutiniškai tai yra už 2 rublius ir 71 kapeiką kiek vienam gyventojui kasdien. Bet neprasitaria, ar į tų prekių apyvartą įskaityta ir apyvarta valgyklų bei restoranų, kurių mieste 356. Nutylėta ir tai, ar į mažmeninės prekybos apyvartą įskaityti tose parduotuvėse parduotieji maisto gaminiai, rūkaliai ir gėrimai, įskaitant alų ir degtinę.

Visi tokie nutylėjimai labai būdingi tos rūšies "vizitinėms kortelėms". (ELTA)

ANTANAS SMETONA

Šiais metais minint Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos 25 metų mirties sukaktį, geriausiai su jo asmeniu ir to laiko Lietuvos gyvenimu susipažinsite skaitydami Aleksandro Merkelio parašytą monografiją -- ANTANAS SMETONA, kurią išleido Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Tai milžiniškas veikalas, 786 puslapių, gausiai iliustruotas ir kainuoja tik \$12.50. Monografijos liko tik labai nedidelis skaičius, tad norintieji įsigyti, pasiskubinkite, nes nauja laida nebus spausdinama.

Monografijoje dėstoma A. Smetonos visuomeninė, politinė ir kultūrinė veikla per visus keturius dešimtmečius (1904-1940) ir ją pilnai galima pavadinti Lietuvos monografija. Knygoje daug dokumentacijų ir minimi trumpiau ar plačiau virš 1200 asmenų. Aprašomi lemtingi Lietuvai įvykiai -- Lenkijos, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ultimatumai ir okupacija.

Monografiją dar galima gauti užsisakant paštu ir prisiunčiant \$12.50 čekiu ar perlaide:

DIRVA, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103

arba tiesiog per ALT S-gos išdininą:

K. POČIUS, 3908 Fir St., East Chicago, Ind. 46313

Siunčiu \$12.50 ir prašau man atsiųsti A. Merklio parašytą Antano Smetonos monografiją.

Pavardė:

Adresas:

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

APIE LIETUVIUS KONGRESO BIBLIOTEKOJE

Vienybės 1968.XII.6 d. numeryje kronikinių žinių tarpe parašyta apie Kongreso Biblioteką ir ten dirbančius lietuvius. Visas tekstas yra toks:

* Amerikos Kongreso knygyno 1967 metų veiklos raportas yra stambi, 198 pusl., kietais viršeliais knyga. Šiame knygyne yra stambus lietuviškų knygų rinkinys (kuris reikalauja katalogo). Jame dirba 8 ar 9 lietuviai, kai kurie su akademiniiais diplomais. Į knygyną ateina įdomios lietuviui medžiagos, bet apie Baltijo kraštus raportas tyli.

Gaila, kad mūsų knygynas nepasiekia, kokių būvo "senos mados" inteligentas prof. M. Biržiška, pranešinėti spaudai apie ateinančius lituanistikos leidinius ir jų turinį. Raportas pažymi, kad ryšium su Suomijos 50 metų nepriklausomybės sukaktimi, suomių skyriuje pastebėta "gyvumo". Mes, taip pat minime 50 metų sukaktį. Ar buvo kokio gyvumo Baltijos skyriuose?

Šios žinutės autorius neturi jokio supratimo apie bibliotekos darbą ir viską, ką jis ten rašo, yra perdėm klaidinga. Štai kokie yra faktai.

1. Kongreso Bibliotekoje dirba ne 8 ar 9, bet mažiausia 24 lietuviai ateiviai, plius dar kelis čigimius, lietuviškom ir nelietuviškom pavardėm, kalbančius ir nekalbančius lietuviškai, kurių tėvai buvo maišytos tautybės ir pan. Jų tarpe yra diplomuotų ir nediplomuotų, tik vidurinę mokyklą baigusiu, yra ir vienas lietuvis sargybinis (guard).

2. Didžiausioji jų tarnautojų dalis dirba grynai bibliotekinių darbų įvairiose didžiulės bibliotekos divizijose (viso

tarnautojų yra apie 3000). Jie su lietuviškomis knygomis ar lietuviškais reikalais tik atsitiktinai susiduria. Gal tik kokie keturi lietuviai tarnautojai dažniau turiprogos susidurti su lietuviškomis knygomis ir panašiais reikalais, tačiau nėra nei vieno, kurio visas darbo laikas būtų paskirtas tik lietuviškiems reikalams. Jiems tenka dirbti tokią darbą, kokią paskiria jų viršininkas, o valdžia visados geriau išmano ir jos nepamokys. Lietuvių aukštųjų viršininkų pareigose nėra.

3. Bibliotekoje nėra nei suomių, nei lietuvių ar latvių skyrių. Atsiradus reikalui, viršininkai paveda atlikti darbą atitinkamam tarnautojui. Kai būtina reikalingas kalbos žinojimas, parenkamas atitinkamas asmuo.

4. Bibliotekos katalogai nėra skirstomi pagal kalbas. Todėl nėra specialaus prancūziško, vokiško ar lietuviško knygų katalogo. Yra bendras autorinis plius antraštinis ir dalykinis katalogas visiems kraštams ir visoms kalboms. Tiesa, yra atskiri pagalbiniai katalogai tam tikroms sritims, pvz. teisei, muzikai, retoms knygoms, kirilicos raidėmis spausdintoms knygoms ir pan. Kas ieškos, galės bendraujame kataloge vienoje vietoje surasti eilę veiklų apie Lietuvą ir lietuvius, kaip ir apie kitus kraštus ar tautybes. Taip autorių ir antraščių kataloge randame

maždaug tokių kortelių skaičių pagal šiuos žodžius: Lithuania -- 12 cm., Lithuanian -- 10 cm., Litovskaia (-ie, -oe) -- 2 cm.; dalykiname kataloge vėl randame: Lithuania -- 24 cm., Lithuanian(s) -- 6 cm. Žinoma, knygos abiejuose kataloguose kartojasi, bet taip daroma skaitytojų patogumui. Viename centimetre telpa apie 50 kataloginių kortelių.

5. Reikia žinoti, kad visos kataloginės kortelės prieinamos netik bibliotekos patalpose, bet ir kitur, nes jos yra atspausdintos knygų pavidalu Kongreso Bibliotekos išleistuose autoriuose ir dalykiniuose kataloguose, kuriuos galima rasti visose didesnėse bibliotekose. Katalogų leidimas tęsiasi ir reguliariai išsina metų ketvirčiais, kurie paskum sutraukiami į metinius ir penkmečių toms, tad į juos patenka ir naujausi leidiniai. Vadinamas National Union Catalog santrumpomis sužymi JAV ir Kanados bibliotekas, kurios turi katalogą įtrauktą knygą. Kas lanko bibliotekas, tas lengvai gali sužinoti iš pamintų spausdintų katalogų, kurios bibliotekos ir kokias turi lietuviškas knygas.

6. Raportai apie naujas arba reikšmingas Kongreso Bibliotekos išgytas knygas spausdinami kitur, būtent, Bibliotekos leidžiamame "Quarterly Journal". Apie Pabaltijo kraštų knygas ten buvo straipsnių pobūdžio raportai šiuose numeriuose: v. 20, no. 1, 1962 (dešimties metų apžvalgą, kurią persispausdino "Lituanus" ir latvių "Zintis"); v. 21, no 3, 1964; v. 22, no. 3, 1965. Visus tuos straipsnius parašė J. Balys. Dabar vėl kita tvarka įvesta. Be visos eilės kitų bibliografijų, kurių paruošime dalyvavo lietuviai tarnautojai, ypač pažymėtina yra knyga "Legal Sources and Bibliography of Baltic States: Estonia, Latvia, Lithuania" (New York, 1963). Skyrius apie Lietuvą sudarė D. Krivickas. Leidiny "Monthly Index of Russian Accessions" įtraukiamos šių dienų Pabaltijo kraštuose išleistos knygos ir svarbesni str. žurnaluose.

7. Visiška netiesa parašyta apie prof. Biržišką. Pirmiausia turėtų būti ne M(ykolas), bet V(aclovas), pastarasis dirbo Kongreso Bibliotekoje 1951.XI. -- 1953. III. kaip garbės konsultantas, bet su atlyginiu ir sukompiliavopora bibliografijų apie senesnių laikų lietuviškus leidinius. Jis jokių pranešimų spaudai apie ateinančius lituanistikos leidinius ir jų turinį nedarė, tik kartais parašydavo kokią recenziją. Jis dirbo tokiame skyriuje, kur naujų leidinių ir negalėjo matyti, kol jie nebūdavos sukataloguojami.

Philadelphijos skautų suruoštoje kūčiose vyr. skautės V. Majauskienė, D. Jakienė ir A. Mačiulaitytė-Zerr skaito V. Volerto parašytą montažą "Amžių ženklas". Žemiau prie garbės svečių stalo kun. J. Degutis, B. Raugas, R. Dautienė, L. Kaulinis, A. Gruzdienė.

V. Gruzdžio nuotrauka

GĖLĖS PRIE LEGENDARINIŲ PAMINKLŲ

Anot vilniškės TIESOS (gruodžio 20), praėjusią vasarą Kaune miręs Jonakimas Čelkevičius, būdamas 106 metų amžiaus. Jis prieš 50 metų padėjęs atrasti "Mickevičiaus akmenį", poeto minėtą "Konrade Valenrode".

Beveik 80 metų akmuo buvęs paslėptas ir daugumo pamirštas, Čelkevičius numanęs, kur jį galima rasti, nes pamiršęs savo tėvopasakojimų apie Mickevičių ir apie tą jo mėgtą akmenį bei apie jo paslėpimą. Mat, Čelkevičiaus tėvas tuo metu, kai Mickevičius buvo mokytojas Kaune (1820-23), buvęs vežikas ir ne kartą mokytoją Mickevičių važinėjęs. Keliolika metų vėliau (1839), tiesiant geležinkelį pro Kauną, Mickevičiaus mėgtam akmeniui buvę pavojaus tapti sunaudotam geležinkelio sankasoje. Kauniečiai darbininkai, Mickevičiaus gerbėjai, tą akmenį paslėpė. Senasis Čelkevičius papasakojęs sūnui, kur maždaug tas akmuo buvęs paslėptas.

Šiame pasakojime gali irgi būti "legendiški" elementai. Jei 1968 metais miręs Čelkevičius ir buvo 106 metų amžiaus, tai jis turėjo būti gimęs ne anksčiau kaip 1862 metais. Tad, jeigu jo tėvas tikrai buvo buvęs vežikas Kaune apie 1823 metus, tai turėjo būti gimęs bent apie 1800 metus ar dar anksčiau.

Ypač apie Lietuvos spaudą nebuvo ko pranešinėti, nes tada ten nieko vertingo nebuvo išleidiama. Dabar pasitaiko vertingesnių leidinių, ypač iš kalbotyros srities, apie kuriuos parašo "Draugo" kultūrinis priedas, "Aidai", "Gimtoji Kalba" ir kolaborantų spaudiniai, kaip "Vienybė".

Tad visiškai neaišku, kokių tikslų turėjo "Vienybė" kronikininkas, rašydamas tą žinutę. Matyt, jis norėjo ką nors diskredituoti, kalbėdamas apie pasišventėlių stoką ir prirašę grynus niekus. (bj)

ir šio sūnaus susilaukdamas turėjo būti jau 60 metų amžiaus ar daugiau, o apie paslėptą akmenį sūnui galėjo papasakoti dar bent 10 metų vėliau. Nors ir įmanoma, bet ir gerokai abejotina...

Šiandien, tačiau, svarbesnis yra šis TIESOS paliudijimas:

"A. Mickevičiaus slėnyje, prie akmens, pažymėto poeto inicialais ir data 1823 METAI, kukliai glaudžiasi baltų chrizantemų puokštė".

Tai nebe pirmas toks liudijimas, kad Lietuvoj šiais laikais neretai atsiranda gėlių puokščių prie tokių legendinių praeities paminklėlių, kaip "Mickevičiaus akmuo", daugelio "Birute" vadinamoji Petrikaitės-Tulienės metalo skulptūra Palangoj prie Birutės kalno (ties buvusiu "Liurdu"), ar kitų panašios reikšmės vietų, prie kurių partija neorganizuoja iškilmingų vainiko uždėjimų. (ELTA)

KAS TAS ONAITIS?

Vietoj neseniai mirusio N. Bieliniano, pašto, telefono ir telegrafo įstaigoms Lietuvoj tvarkyti paskirtas Kostas Onaitis. Pirmą kartą per daugiau kaip 20 metų tos srities administracijos oficialaus viršininko vietoje atsirado asmuo lietuviška pavarde. Pati administracijos šaka ir toliau lieka "sąjunginė-respublikinė ministerija", tai yra, maskvinės ryšių ministerijos skyrius Vilniuje. K. Onaitis dabar toks pat tos maskvinės ministerijos priklausomas vietininkas Vilniuje, koks buvo ir Bielinianas. Lietuvoje ir toliau lieka rusiški pašto ženklai, rusiški-lietuviški arba vien rusiški įrašai paštų antspauduose, valdžios spausdinami vokai su "svietą juokinančiais" įrašais — "kuda" ir "komu", daugybė lietuviškai nekalbančių pašto tarnautojų ir vis dar dažnai pasitaikančių visiškai keistų reikalavimų ant užsienin siunčiamų siuntinių ar registruotų laišku adresuotų "perslėbiuot" rusiškom raidėm...

Naujas paštų viršininkas, nors ir ministru tituluojamas, yra iškeltas iš visiškai nežinios. Bolševikinė "demokratija" neranda reikalo pasakyti žmonėms, kas toki

yra tie, kurie patenka į aukštas valdžios vietas. Apie naują paštų tvarkytoją Lietuvoj pranešta tik plikutėlė jo pavardė, Onaitis, kuri nepriklausantiems į "valdančiųjų klubą" tėra pirmą kartą viešumoje pasirodžiusi nežinomybė, (ELTA)

GERINA SPAUSTUVĖ

Komunistų partijos laikraščių ir žurnalų leidykla Vilniuje pirkto rytinėj Vokietijoje dvi naujas spaustuvinės mašinas: keturių spalvų ofsetinę ir lakavimo. Po Naujų Metų žada išleisti žurnalus "lakuotais", atseit, gražiau žvilgančiais (į užsieninių leidinių panašesniais) viršeliais.

Jau ne pirmas kartas partijos-valdžios monopolio pagrindais valdomos spaustuvinės Lietuvoj pasigiria "nauja technika" ir įtikinėja savo leidinių pirkėjus, kad jų spausdinimo kokybė esant kažin ar tik ne pati tobuliausia pasauly... Bet pastaraisiais metais ir Lietuvoj jau pasitaiko nemaža progų pamatyti bei pavartyti iliustruotų leidinių iš Vakarų Europos ar Amerikos. Palyginimai įtikina, kad "tobuliausiems pasaulyje" gaminiams dar gana ilgas kelias iki geresniųjų vakarietiškių (ypač šveicarų, italų) leidinių kokybės. Didžiausia dabartinių Vilniaus ir Kauno spaustuvių bėda yra ne "lakavimo", o tikslumo (precizijos) stoka visos eilės kitų techninių darbų atlikime, ypač spalvų sutapdinime. Iš daugumo jų spalvinių iliustracijų pakraščiai vis kyšo bent viena kone pusė milimetro į šalį "nuslydusi" spalva, ir iliustracijose, žinoma, stinga to ryškumo, kuriuo tiesiog stebina tikrai tobuli leidiniai.

Ne kartą buvo gėrėtasi, kad spaustuvis nuolat papildomas naujomis "tėvyninėmis" (tai yra, rusų darbo) mašinomis. Šiuo atveju ryžosi įsigyti vokiečių darbo mašinų. (ELTA)

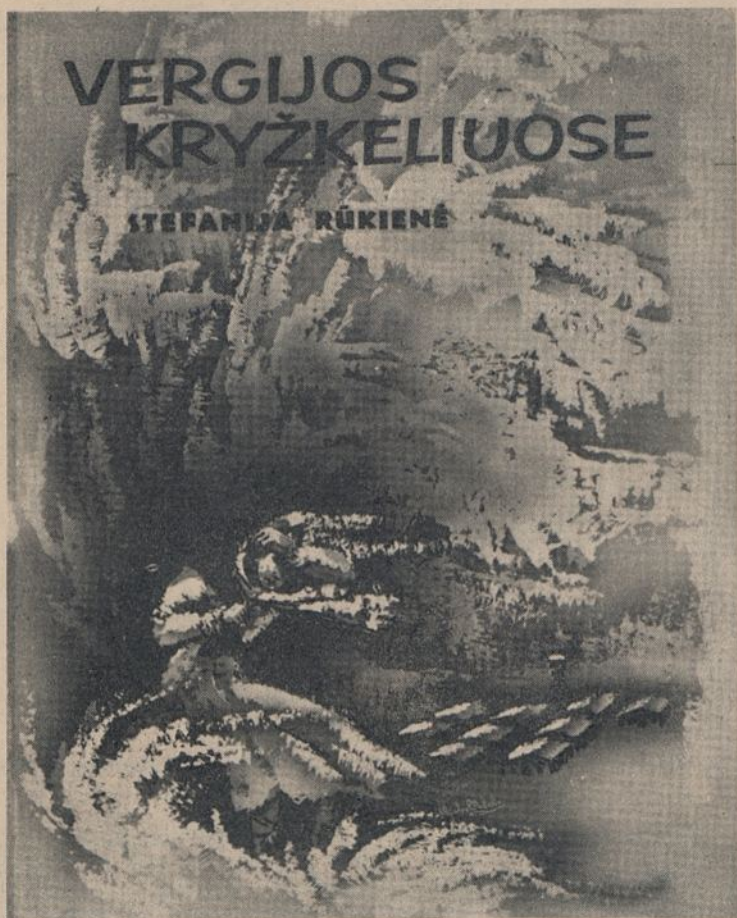
HELP WANTED MALE

FACTORY WORKERS

Applications for employment will be taken on Jan. 6th, 7th, 8th for Material Handlers and Sweepers. Opportunity for advancement. Must be able to prove high school graduation and be able to work any shift.

CHAMPION SPARK PLUG CO.

8525 Butler Hamtramck, Mich. An Equal Opportunity Employer (2-6)

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

196... m. d.

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (paprastais viršeliais su aplanku), kaina 5 dol.
..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (kietais viršeliais su aplanku), kaina 6 dol.

Ta pačia proga prašau atsiųsti egz. Giovannino Guareschi "Draugas Don Camillo", kaina 3 dol.

Mano adresas:

(pavardė ir vardas)

(namo numeris ir gatvė)

(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Detroito šeštadieninė mokykla surengė mokiniams kalėdinę eglutę, kurios metu buvo suvaidinta D. Jankutės "Kalėdų naktis". Nuotraukoje mokyklos vedėjas ir režisierius P. Zaranka dėkoja M. Abariui už dekoracijų pagaminimą.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

GAUSIAI DALYVAVO NAUJŲ METŲ SUTIKIME

Nežiūrint didelio šalčio ir sniego Detroito lietuviai Naujųjų Metų sutikime gausiai dalyvavo. Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės suruoštame N. Metų sutikime Armėnų salėje dalyvavo netoli 200 žmonių. Sutinkant N. Metus buvo sugiedotas Lietuvos himnas, išgerta šampano taurė ir sveikinimo žodį pasakė apylinkės valdybos pirm. Algis Rugienius.

Lietuvių Namų Draugijos ir Dariaus ir Girėno klubo suruoštame Lietuvių Namuose N. Metų sutikime dalyvavo virš 300 žmonių.

Čia taip pat sutinkant Naujuosius Metus buvo sugiedotas Lietuvos himnas, išgerta šampano taurė ir sveikinimo žodį tarė L. N. D-jos ir Dariaus ir Girėno klubo pirm. dr. Vytautas Mileris. Humoristinę programą pravedė Stasys Garlauskas. Abi salės buvo skoningai ir dailiai papuoštos ir viskas praėjo tvarkingai ir gražiai.

JUBILIEJINIŲ METŲ KOMITETO POSĖDIS

Sausio 5 d. Lietuvių Namuose įvyko JUBILIEJINIŲ Metų Komiteto posėdis. Dalyvavo 22 nariai. Posėdyje buvo padaryti J.M.K. pirm. Jono Urbono ir skyrių pirmininkų pranešimai. Iš pranešimų paaiškėjo, kad J. M. K-to buvo dvi kasos: finansų skyriaus, pirmininko Jurgio Mikailos žinioje ir antroji J. M. Komiteto pirmininko Jono Urbono žinioje. Susirinkime aptarta abiejų kasų pajamų ir aukotojų sąrašus sujungti ir išvesti bendras išlaidas ir pajamas. Aukotojų sąrašą paskelbti spaudoje.

I Čiurlionio Ansamblio koncertą, kuris įvyksta sausio 26 d., 3 val. Mercy Collegijos McAuley auditorijoje, 8200 Outer Dr. Jaunimas iki 12 metų bus įleidžiamas nemokamai.

• Draugo romano premija, kurią laimėjo J. Gliauda, bus įteikta kovo 22 d., 7 v. v. Lietuvių Namuose, 3009 Tiltman St., Detroito.

Tą vakarą ten įvyks literatūros vakaras, koncertas ir kavutė, kuri bus teikia-

ma nemokamai. Po koncerto apatinėje salėje bus supažinimo vakariėnė.

Premijos įteikimo iškilmes organizuoja Lietuvių žurnalistų Sąjunga, o jai talkininkauja 1-jo Lietuvos Kareivio Stasio Butkaus šaulių kuopos šaulės ir šauliai.

ŠAULIŲ KUOPOS NAUJA VALDYBA

Detroito 1-jo Kareivio Stasio Butkaus šaulių Kuopos 1969 metams valdybą sudaro: Vincas Tamošiūnas — pirmininkas, Šiurkienė Vladė, Šulcas Leonardas, Milkauskas Edvardas, Butkus Jonas, šiurkus Antanas ir Bludžius Petras. Taip pat sudaryta Spaudos-kultūros sekcija, parengimų komisija, garbės teismas ir revizijos komisija.

Šaulių kuopos moterų sekcijos vadovė Lidiya Mingėlienė, šaudymo sporto sekcijos instruktorius Jonas Šostakas jr., o Vasario 16 gimnazijai remti būrelio vadovas Bronius Valiukėnas. Vėliau iškilmių tvarkytojas ir organizatorius Leonardas Šulcas.

M A L E

O. D. GRINDERS SPLINE GRINDERS

Prefer man with at least 5 yrs. experience in Machine Tool Operations. Must do own set-ups and work from prints. Excellent benefits and working conditions. Steady employment. Apply: NATIONAL BROACH & MACHINE, DIV. OF L. S. I., 5600 St. Jean, Detroit, Mich. An Equal Opportunity Employer (4-5)

M/F HELP

OPPORTUNITIES FOR PROFESSIONAL PERSONNEL
CHIEF TECHNOLOGIST
Starting salary, \$10,000-\$10,800.
REGISTERED NURSES

All services starting salary \$3.33-\$3.72 per hour plus shift differential. 280 bed hospital located in central Michigan offers excellent personnel policies and liberal fringe benefits. For information call 517-723-5211 or write: MEMORIAL HOSPITAL, West King St., Owosso, Michigan. Attn. Mr. W. Harris Personnel Mgr. (2-6)

ATTENTION ALL JOURNEYMEN ELECTRICIANS MILLWRIGHTS PIPE FITTERS

If you are interested in permanent employment with the best of working conditions and earnings—Champion Spark Plug Co., Ceramic Division has an immediate opening for you.

Insurance, pension plan, and other liberal benefits.

APPLY

CHAMPION SPARK PLUG CO.
8525 BUTLER, HAMTRAMCK, MICH.

An Equal Opportunity Employer (2-11)

MIRĖ ADELĖ NAUSĖDIENĖ

Gruodžio 29 d. mirė Adelė Nausėdienė sulaukusi 74 ir Amerikoje išgyvenusi 46 metus. Sausio 2 d. iš šv. Antano bažnyčios buvo nuvežta ir palaidota Holy Sepulchre kapinėse. Liko vyras Kazimieras, sūnus Edvardas ir duktė Bunikienė Aldona.

PAMINĖTA A. SMETONOS MIRTIES SUKAKTIS

Sausio 5 d. per lietuvių radijo valandėlę "Lietuvių Balsas" buvo paminėtas pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos 25 mirties metų sukaktis. Apie A. Smetoną kalbėjo ir kai kurias jo raštų ištraukas paskaitė Aušros lituanistinės mokyklos mokytoja Stefa Kaunelienė, o šv. Antano bažnyčioje 10:30 buvo atlaikytos už Antaną ir Sofiją Smetonus Mišios.

Po \$15.00: J. Bartkus, Vl. ir S. Bubliai, B. X., Br. Gruzdienė, DD, J. Kuras, V. ir A. Leliai, N. Miškinis, D. ir R. Plepiai, L. Lozickas, J. Matekūnas, Ig. ir J. Skirgudai, A. Velavičius. Po \$12.00: St. Juzėnas.

Po \$10.00: W. J. Adams, Č. Anužis, E. Alkevičius, A. Arlauskas, A. ir B. Astašaičiai, A. ir S. Bačkaičiai, V. ir P. Balynai, K. Balys, A. ir A. Banėnai, Č. Bankauskas, M. Bauksys, V. ir A. Biliūnai, V. Bitinas, F. Blaždydys, B. Brizgys, J. Butkus, L. ir S. Bulgariai, G. Bulotienė, ir B. Češkai, J. ir J. Černiauskai, J. Černius, V. Čižauskas, S. Čiurlionytė-Douvan, J. Doveinis, S. ir Z. Dryžai, J. ir P. Gaizaičiai, P. Griškėlis, L. Gruvonas, O. ir A. Janavičiai, K. Jankauskas, D. Jurgutienė, Alf. ir E. Juškai, J. Kučinskis, P. Kučinskis, J. Kirtiklis, J. Krakaitis, B. ir K. Krulikauskai, L. Kutkus, dr. B. Kvietys, E. Lenkaitis, A. ir V. Lingiai, J. Mačiulaitis, P. ir E. Marčiukačiai, V. ir V. Memėnai, A. ir T. Merkevičiai, D. ir E. Mičiūnai, A. Mikalėnas, A. ir J. Misiūnai, A. ir E. Mišūnai, J. Murinas, A. Musteikis, J. Mitkus, A. ir Br. Nakai, J. Orentas, V. ir A. Osteikos, J. Panavas, A. Paškus, J. Petrauskas, L. ir D. Petroniai, V. Petrušis, A. ir R. Plepiai, P. ir M. Polteraičiai, J. Preibys, J. Racevičius, Ramovė, R. ir K. Ražauskai, O. ir J. Ribinskai, J. Rimkūnas, J. ir A. Rugieniai, A. Rudis, Romos Kat. Susv. 265 k., S. Simas, Ed. Skiotys, A. Stauskas, A. ir Č. Staniuliai, Č. ir O. Šadeikai, J. Šenbergas, Vl. Slikas, K. Špakauskas, J. Tamošiūnas, A. ir R. Tamulioniai, J. Televičius, K. Tuskenis, dr. O. Vaitas, A. Vaitėnas, M. ir J. Vaitkūnai, B. Valiukėnas, A. Vasiliauskas, P. Vedeika, K. Veikutis, V. Velska, A. Zablockis, K. Zutaštas, Ant. Zaprackas, Algis Zaprackas.

• Lietuvių Namų Draugijos metinis narių susirinkimas įvyks sausio 19 d., 12 val. Lietuvių Namuose.

(ag)

• Rašytojas Algirdas Landsbergis iš New Yorko skaitys paskaitą "Dabartinė Rytų Europos Literatūra" š. m. sausio mėn. 17 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Detroito Lietuvių Namuose, 3009 Tiltman.

Visuomenė, ypač jaunimas, maloniai kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN OR
1ST CLASS SKILLED
BRIDGEPORT OPERATORS
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Full time. Top rates, and fringe benefits.
FULLER TOOL CO.
4000 W. 11 Mile, Berkley, Mich.
313 — LI 5-7777 (2-8)

ELECTRICAL, HYDRAULIC,
MECHANICAL MAINTENANCE.
New ultra modern plant of established growth company will provide steady employment in newly created department for electrical hydraulic, mechanical maintenance man.
Call, Milt Carlson COLLECT (216) 248-0290
CUYAHOGA STEEL & WIRE
DIVISION
3100 Solon Road, Solon, Ohio 44139
An Equal Opportunity Employer (2-4)

CHILD CARE
GROUP WORKERS
High School Diploma Required
SHIFT SUPERVISORS

Two years college minimum required. Applications being accepted for the new Saginaw County Juvenile Home, 3375 Hospital Road, Saginaw, Mich., 9 to 5 week days, 313-792-1341, ask for Mr. Vorwerck. (2-4)

F E M A L E

SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced on single needle and multiple machines. Steady work, nice working conditions.

SWITLIK PARACHUTE CO.
1325 E. State St., Trenton, N. J.
609 587-3300

Ask for
Mr. RICHARD SWITLIK, Jr. (2-11)

JUNGTINIO FINANSŲ KOMITETO DETROITO SKYRIAUS 1968 M. RINKLIAVOS A P Y S K A I T A

Po \$100.00: A. ir V. Šiurkai.
Po \$75.00 dr. P. ir L. Žemaičiai.

Po \$71.00: (21.00 auka ir 50.00 bil.) L. ir P. Heiningai.

Po \$50.00: L. ir M. Bajorūnai, Ged. Balanda, A. ir M. Bankaičiai, A. ir J. Damušiai, dr. B. ir B. Girnai, M. ir J. Jokūbaičiai, dr. V. ir V. Majauskai, Jurgis ir M. Mikailai, V. Tamošiūnas, Šaulių Kuopa, K. ir S. Šeputos, V. ir St. Urbonai, M. Vitkus, E. Vizgirdienė, J. ir O. Briedžiai.

Po \$40.00: A. P. ir G. V.

Po \$35.00: A. ir L. Rugieniai.

Po \$30.00: A. ir J. Jonynai, L. Puskepalaitienė, dr. P. Šeputys, S. Sragauskas.

Po \$25.00: "Aušros" mokyklos mokiniai, J. ir E. Baubliai, K. ir K. Daugvydai, Detroito Ateitininkai, Gen. Ivanauskienė, A. Končius, K. ir V. Kebliai, Juozas Mikaila, A. Pašukonis, prof. J. ir R. Pikūnai, Vl. Selenis, P. Stanionis, E. ir A. Šatraičiai, Saulius ir D. Šimoliūnai, V. Ūdrienė, J. ir Gr. Urbonai, R. ir O. Valatkai.

Po \$20.00: Pr. Balandienė, V. ir O. Bražiai, M. Bukauskienė, dr. Br. Burgess, Ant. Dagilis, P. Dalinis, J. ir J. Dunciai, E. ir St. Garlauskai, K. ir E. Gogeliai, K. ir J. Gričiai, Eug. ir D. Jankai, A. Jankauskaitė, V. Jocy, A. ir E. Kaspučiai, J. Kavaliauskas, E. ir P. Kaustekliai, K. ir V. Kundrotai, Kun. Birutės K. M. Draug., J. Leonavičius, A. ir J. Lesčinskai, S. Malinauskas, W. Mikas, V. Mitkus, B. ir V. Neverauskai, S. Petrauskas, A. ir A. Šileikos, St. ir St. Šimoliūnai, Br. ir Z. Staniškiai, Vl. Staškus, L. ir V. Sulcai, P. Vaitiekūnas, J. ir A. Valukoniai, Pr. ir J. Zarankos.

Po \$15.00: J. Bartkus, Vl. ir S. Bubliai, B. X., Br. Gruzdienė, DD, J. Kuras, V. ir A. Leliai, N. Miškinis, D. ir R. Plepiai, L. Lozickas, J. Matekūnas, Ig. ir J. Skirgudai, A. Velavičius. Po \$12.00: St. Juzėnas.

Po \$10.00: W. J. Adams, Č. Anužis, E. Alkevičius, A. Arlauskas, A. ir B. Astašaičiai, A. ir S. Bačkaičiai, V. ir P. Balynai, K. Balys, A. ir A. Banėnai, Č. Bankauskas, M. Bauksys, V. ir A. Biliūnai, V. Bitinas, F. Blaždydys, B. Brizgys, J. Butkus, L. ir S. Bulgariai, G. Bulotienė, ir B. Češkai, J. ir J. Černiauskai, J. Černius, V. Čižauskas, S. Čiurlionytė-Douvan, J. Doveinis, S. ir Z. Dryžai, J. ir P. Gaizaičiai, P. Griškėlis, L. Gruvonas, O. ir A. Janavičiai, K. Jankauskas, D. Jurgutienė, Alf. ir E. Juškai, J. Kučinskis, P. Kučinskis, J. Kirtiklis, J. Krakaitis, B. ir K. Krulikauskai, L. Kutkus, dr. B. Kvietys, E. Lenkaitis, A. ir V. Lingiai, J. Mačiulaitis, P. ir E. Marčiukačiai, V. ir V. Memėnai, A. ir T. Merkevičiai, D. ir E. Mičiūnai, A. Mikalėnas, A. ir J. Misiūnai, A. ir E. Mišūnai, J. Murinas, A. Musteikis, J. Mitkus, A. ir Br. Nakai, J. Orentas, V. ir A. Osteikos, J. Panavas, A. Paškus, J. Petrauskas, L. ir D. Petroniai, V. Petrušis, A. ir R. Plepiai, P. ir M. Polteraičiai, J. Preibys, J. Racevičius, Ramovė, R. ir K. Ražauskai, O. ir J. Ribinskai, J. Rimkūnas, J. ir A. Rugieniai, A. Rudis, Romos Kat. Susv. 265 k., S. Simas, Ed. Skiotys, A. Stauskas, A. ir Č. Staniuliai, Č. ir O. Šadeikai, J. Šenbergas, Vl. Slikas, K. Špakauskas, J. Tamošiūnas, A. ir R. Tamulioniai, J. Televičius, K. Tuskenis, dr. O. Vaitas, A. Vaitėnas, M. ir J. Vaitkūnai, B. Valiukėnas, A. Vasiliauskas, P. Vedeika, K. Veikutis, V. Velska, A. Zablockis, K. Zutaštas, Ant. Zaprackas, Algis Zaprackas.

Po \$4.00: A. Bitinas, A. Pusdešris, J. Stašys.
Po \$3.00: J. Balnionis, J. Butkus, A. Hofmanas, F. Jankauskas, A. Pesys, kun. K. Simaitis, K. Skrebutėnas, K. Viskantienė.
Po \$2.00: V. ir S. Abramavičiai, W. Akelis, V. Akelis, J. ir P. Brundzai, A. Calvin, J. Chaps, L. Galinskas, V. Gražulis, O. Kašeliene, V. Kazlauskas, E. Kilmanas, J. ir F. Kirvelaičiai, P. Leleika, A. Miciuta, S. Narmavičius, C. Patocki, J. Rut-

Po \$7.00: A. ir G. Norai.

Po \$6.00: V. Kartanas, J. Salinis.

Po \$5.00: A. Armalis, M. Abarius, J. Acus, V. ir J. Alantai, A. Andriusaitis, J. Asminas, A. Atkočaitis, J. Augaitis, prel. J. Balkūnas, V. Barauskas, J. Barčas, S. Barvydas, M. Baužienė, J. Belickas, J. ir B. Beržanskai, P. Bitleris, P. Bludžius, M. Boguta, H. Bosaitė, S. Bosas, J. Brazauskas, V. Brazys, B. Bugenis, R. Bulota, P. Bunikis, B. Burba, M. Burokas, A. Butavičius, A. Butkūnas, S. Černeckas, S. ir V. Černiauskai, A. Dainus, Z. Dambrauskienė, O. Dimša, J. Duoba, A. ir H. Dūdai, S. Erlingis, S. Gildys, A. Gladkauskas, P. Gobis, A. Grigaitis, A. Grinius, J. Gruzdas, A. Gumbriš, A. Ivanauskas, J. Janulevičius,

Sofija Rukšienė, dr. A. Rukšos žmona, iš Vokietijos buvo atvykusi į JAV aplankyti giminių ir pažįstamų. Denver, Colorado, R. Bočkus jai parodė vietą, kur gaudomi upėtakai...

J. Janušauskienė, J. Jasiūnas, G. Jocaitis, K. Jurgutis, F. ir J. Kanapėnai, J. Kaunelis, V. Kankalis, D. Kaupienė, J. Kazlauskas, V. Kilikevičius, J. Kinčius, K. ir O. Klepeckai, W. Kotra, J. ir M. Kriščiūnai, E. Kudžmaitė, K. Kupetis, R. Kurmauskienė, J. Laurus, V. Laurus, A. Lelevičius, A. Lefkis, S. Lungis, A. Macevičius, J. Mačiulaitis, A. Masaitis, L. Matviekas, J. Medinienė, J. Michaels, J. Mika, P. Mikštas, J. ir J. Mikulionienė, S. Miliešius, K. Miltakis, Vl. Mingėla, V. Misiulis, K. ir B. Mykoliaičiai, A. Nasutavičius, J. ir Č. Naumai, K. ir D. Navasaičiai, B. Navickas, B. Norkūnas, N. Olšauskas, F. Olšauskaitė, A. Osteika, V. Palaikis, J. Paškus, A. Patalauskas, E. Paurazienė, V. Perminas, A. Pesys, P. ir R. Petrauskai, V. Poškus, J. Pusdešris, P. Putrius, J. Ratnikas, J. Rekešius, V. ir J. Rugieniai, V. ir Ch. Ruseckai, O. ir B. Rugšteliai, M. Sajonienė, L. Selenis, M. Sims, G. Sinkus Jr., J. Stanievich, kun. W. Stanievich, A. ir K. Stašaičiai, A. Stankus, B. ir A. Sukauskai, A. Sverekienė, A. Sverekis, V. Šarka, J. ir O. Šeputos, Jurgis Šidagis, Juozas Šidagis, St. Šližys, V. Šlušnys, N. ir M. Šnapščiai, J. Šostakas sr., J. Šostakas jr., J. Švoba, J. Šiuopys, V. ir M. Tylai, K. Urbšaitis, N. ir J. Udriai, A. Vaikelis, A. ir R. Vaitiekaičiai, B. Valiukėnas, E. Vasiliauskas, J. Vyšniauskas, Vilniaus kr. Liet. S-ga, S. Vilkas, F. Zager, V. Zubrickas, A. Zalcauskas, K. Žibinskis.

Po \$1.00: G. ir V. Alkevičiai, Buksnis, J. Čibirka, B. Janus, R. Medonis, J. Medonis, P. Medonis, A. Milius, E. ir V. Padolskiai, R. Papovič, V. Pranėnaitė, U. Rasko, J. Samuofis, V. Sirtautas, J. Sirvydas, M. Smailis, A. Strazdas, A. Tuskenis, J. Vaitkūnas, J. Vaskevičius, P. Viršila, U. Vytienė, B. Walls, J. Zager.

Kas ir kiek surinko:

E. Bulotienė \$145.00, J. Butkus \$25.00, St. Garlauskas \$102.00, P. Griškėlis \$271.00, L. Heiningas \$190.00, K. Jurgutis \$26.00, A. Kasputis \$113.00, J. Mikaila \$884.00, J. Mikulionis \$92.00, B. Neverauskas \$162.00, Vl. Pauža \$40.00, K. Ražauskas \$95.00, J. Rugienienė \$20.00, M. Sims \$45.00, Vl. Staškus \$199.00, St. Šimoliūnas \$190.00, A. Šiurkus \$210.00, J. Šepetys \$58.00, V. Tamošiūnas \$305.00, J. Urbonas \$300.00, V. Urbonas \$87.00, J. Valukonis \$20.00, K. Veikutis \$45.00, M. Vitkus \$452.00, Fr. Zager \$69.00, Ant. Zaprackas \$135.00.

Aukų lapais surinkta — \$4280.00
Laiškams ženklai — 54.00
Autom. langams ženklai — 43.00
"Bumpers stickers" — 4.00
Laiškams vokai — 20.00
Laimėjimų bilietai — 116.00

Iš viso surinkta \$4517.00

Visiems aukotojams ir rinkėjams nuosirdžiai dėkojame.

Jurgis Mikaila, pirm.
St. Šimoliūnas, sekr.

NEPAMIRŠKIT ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Prie Dirvos inventori-zacijos sausio 2 d. dirbo Vil-ties Draugijos valdybos na-riai, Dirvos tarnautojai ir ALT S-gos nariai: A. Lai-kūnas, K. S. Karpius, V. Juodvalkis, V. Gedgaudas, S. Juozapaitienė, V. Kizlai-tis, V. Stuogis ir J. Palu-kaitis.

Visiems t a l k i n i n k a m s, p r a l e i d u s i e m s s e k m a d i e nį tikrinant Dirvos inventorių, Vilties Draugijos valdyba reiškia nuoširdžią padėką.

• ALT S-gos Clevelando skyriaus susirinkimas įvyks šį šeštadienį, sausio 18 d., 7 v. v. K. S. Karpius namuo-se, 345 E. 222 St. Bus ren-kama naują skyriaus valdy-ba ir tariamasi dėl ateities veiklos. Be to, bus traukia-mi burtų keliu Dirvos va-jaus dovanų laimėtojai.

Visi nariai maloniai kvie-čiami susirinkime dalyvau-ti.

• Neolituano baliuje, ku-ris įvyks sausio 25 d., šeš-tadienį, Diamond salėje Se-verance Center, gros Chica-gos neolituano orkestras ir bus linksma programa. Kviečiame jau dabar užsi-sakyti vietas prie stalų pas V. Vinclovą, tel. 261-1794.

DAINOS IR POEZIJOS VAKARAS

Solistė Aldona Stempu-ziene, kompozitorius Darius Lapinskas ir aktorius Leo-nas Barauskas atliks dainos ir poezijos pyne "Ateities" Klubo rengiamam vakare š. m. vasario 1 dieną Slovė-nų Auditorijoje.

• LKRŠ susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 19 d., 11:30 šv. Jurgio parapi-jos salėje. Darbotvarkėje: 1968 m. veiklos apyskaita, komiteto rinkimas, šių me-tų darbo planai.

S u s i r i n k i m a n k v i e č i a m i visi, kurie auka, darbu ar knygos "The War Against God In Lithuania" platini-mu yra prisidėję prie Reli-ginės Šalpos, o taip pat ir tie, kurie žada ateityje pri-sidėti.

L. K. Religinė Šalpa rūpi-nasi Persekiojamos Bažny-čios pagalba Lietuvoje.

Magic Ticket Tree Blooms For Cleveland Home & Flower Show

The Magic Ticket Tree blooms once a year for the Advance Sale Tickets for the Cleveland Home and Flower Show. Advance Sale Tickets now being distributed to sales points throughout Ohio and Pennsylvania to be sold at \$1.00, represent a saving of 50%. Box office admission, February 22nd through March 2nd, is \$1.50. Over 200 organizational and club outlets will participate in the advance sale and earn 25¢ per ticket for their club treasury. Any fraternal or civic organizations interested in participat-ing, contact the Cleveland Home and Flower Show offices at 636 St. Clair Ave., N.E. Cleveland, Ohio 44114.

Ministras sega medalių D. Neimaitis

PASIŽYMĖJUSI LIETUVAITĖ

Clevelande pas savo tėvus Leoną ir Marce-lę Neimanus ir dėdę Pra-ną Neimaną atostogavo Dona Neimaitė, gai-lesingoji seselė iš Ca-racas, Venezuelos, ga-vusi atostogų aplankyti savo tėvus, po apdovano-jimo trimis aukštos ver-tės medaliais.

D. Neimaitė slaugės uniformoj

Gimusi Kaune 1936 metais, į Venezuelą su tėvais persikėlė trem-

ties metais ir ten sunkio-se sąlygose mokėsi, iši-gydama gailestingosios seselės laipsnį.

Jos tėvai vėliau per-sikėlė į Clevelandą, bet ji pasiliko tarnauti Ca-racas ligoninėje.

Per įvykusį Vene-zueloje žemės drebėji-mą ji pasižymėjo savo pa-siaukojimu darbe ir dabar Caracas dienraštis El Nacional lapkričio 21 numeryje, idėjo platų ap-rašymą apdovanotų me-dalių, kurie toje nelai-mėje pasiaukoję teikiant pagalbą žmonėms.

Tarp jų yra ir Dona Neimaitė, kuri buvo ap-dovanota trimis meda-liais. Vieną jų prisegė Venezuelos vidaus reika-lų ministras, antrą jai užkabino pats respub-likos prezidentas Dr. Leoni, o trečią, kuris bu-vo skirtas tik jai vienai, prisegė prezidento žmo-na. Šis medalis turi įra-šą: "Accion de Valor 1 Clase". D. Neimaitė yra pirmutinė moteris Venezuelos istorijoje gavusi šį medalį. Laik-raštyje plačiai apie tai aprašyta ir tilpo jos nuo traukos.

TRADICINĖ VAIKŲ ŠVENTĖ

Sekmadienį, sausio 5 d., Nauj. Parapijos salė-jė Clevelande įvyko šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos kalėdinė Eglu-tė.

Šventę pradėjo mo-kyklos vedėjas A. Tamu-lionis, trumpu žodžiu prabildamas į gausiai su-sirinkusius tėvelius ir mokyklos bičiulius ir pa-brėždamas mokyklos reikšmę bei svarbą.

Clevelando L. B. Il-osios apylinkės dovanų mokyklai įteikė valdybos pirm. K. Žiedonis -- \$200.00 mokyklos išlai-kymui ir skaidrėm ro-dyti aparatą su reikla-mais priedais. Šių laikų lituanistinei mokyklai reikia kuo daugiau vaiz-dinių priemonių. Mokyklos tėvų komiteto pir-mininkas A. Jonaitis nuo-širdžiai padėjo Clevelando L. B. Il-sios apylin-kės valdybai, supratu-siai šį reikalą ir pada-rusiais tokią puikią pra-džią. Būtų labai gera, jei atsirastų ir daugiau pa-našių mecenatų.

Pirmų šešių skyrių mokiniai, talkinami ke-letos vyresnių skyrių draugų, atliko programą -- mokyti. V. Kavaliūno specialiai šiai švente pa-

rašytą prasmingą kalė-dinį vaizdelį -- "Jis at-eina". Pradedant pačiais mažaisiais 1-mojo sky-riaus vaikučiais, vaidi-nusiais kiškėlius, stir-neles ir voveraites, sce-noje aktyviai pasirodė vi-si mokiniai, atlikdami roles farizėjų, Trijų Ka-ralių, angelo, Marijos ir Juozapo ar šiaip vaikų. Vaidinimas buvo įtrauk-ta giesmės, rateliai ir muzikos instrumentai.

Vaizdeliui kiekvieną skyrių priruošė to sky-riaus mokytojas, o ypač daug širdies idėjo moky-toja V. Tamulionienė. Apšvietimą tvarkė mo-kyt. J. Vyšnionis.

Tuoju po vaidinimo nykštukų ir vaikų lydi-mas atvyko linksmas Kalėdų Senelis (labai vy-kusiai šį vaidmenį atli-ko H. Johansonas), kuris išdalino vaikučiams tē-velių iš anksto paruoš-tas dovanėles. Gi viena dovana atkeliavo net iš Prancūzijos tautinių šo-kių grupei Šoktiniui nuo buvusios mokytojos J. Kavaliūnaitės.

Programa buvo neiš-tėsta ir pritaikyta kalė-dinei nuotaikai. Po jos vaikučiai, mokytojai ir tėveliai pasivaishino tē-

DU PAŽYMĖTINI KONCERTAI

Praeitias metais gruodžio 7 d. Clevelando Music Settlement saėje įvyko kompozitoriaus Ka-zio Viktoro Banaičiokū-rinių koncertas, globo-jamas Lietuvių Bend-ruomenės I-mos apylin-kės.

Įžangos žodį tarė Al-dona Augustinavičienė. Būdama gera a.a. Banai-čio pažįstama, ji davė gyvą kompozitoriaus vaizdą.

Variacijų ciklą forte-pionui "Sutemų gies-mės ir vizijos" išpildė pirmą kartą Clevelan-de girdima pianistė Al-dona Kepalaitė. Būtų idō-mu išgirsti Kepalaitės skambinimo ir daugiau. Ji reprezentavosi, kaip subrendusi, didelės tech-nikos ir aukšto muzikalu-mo menininkė. Jai tenka padėkoti už ilgo, septy-nių dalių ciklo paruoši-mą. Teko pirmą kartą girdėti ciklą išpildant iš-tisai. Dvi jo dalis "Lapų šešėlių žaismas" ir "Ry-to belaukiant" -- labai vykusias kompozicijas, galima dažniau išgirsti.

Solistė, J. Kristolai-tytė - Daugėlienė išpildė 5 Banaičio liaudies dainų miniatūras -- tikrus deimaniukus. K. Banaitis yra nepalyginamas liau-dies dainų harmonizavi-me. Akompanavo Birutė Smetonienė. Tenka pasi-džiaugti, kad dainininkė paskutiniu laiku "atgavo savo klasę", jos balsas skambėjo, lygiai ir ty-rai ir dainos buvo be priekaištų interpretuo-tos.

Koncertas buvo baig-tas Lietuvių Idilijos pas-toraline trio smuikui, klarinetui ir fortepijō-nui, Robert Bobbett -- klarinetas, Edith Ro-berts -- smukas ir Bi-vų komiteto paruoštomis vaisėmis. Mokyklos tėvų komitete šiuo metu nuo-širdžiai dirba pirm. A. Jonaitis, N. Balčiūnienė, St. Vyšnionienė, p. Me-kešienė, Pr. Puškorius, J. Rastenis, H. Johansonas. Tėvai ir mokiniai dėkoja jiems už idētą darbą ir rūpestį, kad šis parengimas būtų sėkmingas.

Taip pat gili visų tē-vų padėka priklauso mo-kyklos vedėjui A. Tamulionui bei mokyto-jams M. Kizienei, St. Kazlauskieni, R. Šilga-lienei, A. Muliolienei, V. Tamulionienei, E. Mac-kevičienei, A. Miškinie-nei, J. Vyšnionui ir V. Kavaliūnui, kurie savo šeštadienius aukoja ves-dami mūsų vaikus "Lie-tuvos keliais". Težino jie, kad jų darbą ir pa-siaukojimą giliai verti-na tėvai ir bendruome-nė, o kada nors įvertins ir tie mažieji -- būsi-mieji lietuviškos bend-ruomenės nariai. (ds)

• Pranas Karalius, vietoj gėlių prie a. a. S. Smetonienės karsto, paaukojo Vasa-rio 16 gimnazijai 15 dolerių, per 5 ir 53 būrelių vadovą Steponą Nasvytį.

• Prašo patikslinti, kad laidojant a.a. Sofiją Smetonienę garbės sargybą prie jos karsto organizavo ir pravedė DLK Birutės Draugija, vadovaujant vicepir-mininkei I. Jonaitienei.

rutė Smetonienė -- for-tepijonas. Vėl tenka pa-dėkoti Birutei Smetonie-nei už trio suorganizavi-mą ir profesionalinį iš-pildymą šio retai girdi-mo lietuviškos nuotaikos originalaus ir gražaus veikalo.

Gaila, kad blogas oras ir gripo epidemija pama-žino klausytojų skaičių. Gripo auka buvo ir solis-tė Salomėja Nasvytytė-Valiukienė, kuri pagal programą turėjo išpil-dyti irgi penkias Banai-čio (savo dėdės) dainas.

LB Clevelando I apy-linkė padarė gražų kul-tūrinį įnašą į šio sezo-no lietuvišką kultūrinį gyvenimą. ***

Šeštadienį, sausio 4 d., toje pačioje Settle-mento salėje įvyko ka-merinės muzikos koncer-tas, globojamas Lietu-vių Konservatorių Klubo. Programą išpildė pianistas Antanas Sme-tona ir kylanti Vokie-tijos žvaigždė jaunas smuikininkas Andreas Roehn, šiuo metu studijuo-jąs Indianoje. Kon-certas buvo pašvęstas a. a. Sofijos Smetonienės at-minimui.

Ta proga A. Smetona be priekaištų atliko Cho-pino Gedulo maršą ir B minor Sonatą.

Toliau smuikininkas Roehn išpildė solo (be akompanavimo) Bacho partita E major.

Vėliau buvo atlikta for-tepijonui ir smuikui dvi ži-nomos sonatos: L. Beet-hoveno F. Major opus 29 (pavasario sonata) ir J. Brahmsio Sonata 3 D Minor, opus 108.

Visi veikalai buvo at-laikti pasigėrėtinai aukš-tame lygyje. Abudu meni-ninkai pasirodė tikrai su brendusiais virtuozais sutartinai įsijautę į iš-pildomų veikalų muzika-linę prasmę.

Žinomas Clevelando muzikos kritikas Robert Finn Plain Dealer apra-šydamas koncertą ir pa-žymėdamas, kad jis buvo paskirtas mirusios Lie-tuvos prezidento žmonos atminimui sako, kad Beethoveno sonata buvo ypatingai gerai atlikta. Teigiamai vertindamas koncertą jis išskyrė A. Smetonos skambinimą. (bk)

KIRPYKLA. Vincas Gel-gotas, Hts. kirpyklos savi-ninkas, kuri yra 1812 Co-ventry Rd. netoli Mayfield, kviečia savo buvusius klie-n-tus ir naujus atsilankyti jo kirpykloje. Kirpykla atida-ryta nuo 8 val. ligi 6 val. vak. Pirmadieniais uždary-ta. (2-7)

• Namų prižiūrėtojas da-linam darbui, su žmona. 18-kos butų Shaker Heights apartamentas. Gaus 2 mie-gamų butą su vonia ir alga. Tel. 991-6692 arba 771-8144. (4-7)

BY OWNER
ST. MARY-COLLINWOOD
EXTRA LOT FOR INCOME
PROPERTY
PRICED TO SELL
3 bedrooms (on with air condi-tioner), plus finished room on 3rd floor. Enclosed front porch. Large new kitchen. Dishwasher, GI. stove. Separate dining room. New ceramic tile bath on 2nd. 1/2 bath in basement. Carpeting and drapery. Aluminum storm and screens. Two lots 115 feet deep. (Bungalow can be built on side lot for income if desired). New 1/2 car (28x22) detached garage. Entire house newly painted and in excellent condition. Walk to Cleve-tite. 1525 East 172 St. (South off St. Clair Ave.). Phone 531-0070. (4-5)

PARENGIMAI CLEVELANDE

SAUSIO 25 D. Korpi Neo-Lithuania balius.

VASARIO 1 D. Ateities Klū-bo koncertas.

KOVO 9 D. Kaziuko mugė.

BALANDŽIO 12 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos me-tinis balius.

PABALTIEČIŲ SPORTO FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis šiaurės Amerikos Pabaltiečių Sporto Federa-dijos suvažiavimas įvyks šį šeštadienį, sausio 18 d., Cle-velande.

Šis suvažiavimas reikš-mingas tuo, kad federacijos vadovybę eilės tvarka per-ims latviai, dviejų metų ka-dencijai. Praėjusią kaden-ciją vadovybę buvo estų rankose.

Pabaltiečių S. F-jos vy-riausias organas yra Vyk-domasis Komitetas, suside-das iš 12 narių, po 4 iš kiek-vienos tautybės. Juos skiria kiekvienos tautybės sporti-nės vadovybės.

Suvažiavime bus nustato-ma sportinės veiklos gairės ateičiai bei sprendžiami ki-ti federacijos reikalai.

• PARDUODAMAS 3 mie-gamų namas, vieno aukšto, netoli E. 185 krautuvų, mo-kyklų, ir naujos parapijos bažnyčios. Labai gerame stovyje, naujai dažytas. Tel. 481-9044 visą dieną. (3-5)

• Apdraudos reikalais ge-riausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obe-lenį tel. 531-2211.

Jei "EGLUTĖ" užsakysi Vaikui džiaugsmą padarysi - Skantant nuotykius Pupučio Valandos pavirs minutėm.

ACIŪ!

Acīū labai visiems, ku-rie gruodžio 28-tą buvo-te atėję pasitikti pirmų-jų Pedagoginio Lituanis-tikos Instituto absolven-tų; kurie neramaus ir šaltą gruodžio vakarą atėjote su šiltais jaus-mais tiems, kurie pasi-ruošė ir apsisprendė dirbti nepelningą lietu-viškojo švietimo darbą.

Pabrėžtinai dėkojama absolventų vakaro talki-ninkams, o ypatingai tiems, kurie, ruošos dar-bo pabaigoj kitiems su-slūbavus, stojo jų vieton, ir vakaro darbai galėjo būti atlikti. Tie žmonės yra: muz. Julius Mačiū-lis ir Teodora Serapi-nienė su būriu daininin-kių bei dainininkų, Pet-ras Petrutis, Vaclovas Rukuiža, Stasys Vidman-tas.

O kai kurie to vaka-ro svečiai savo šilts jausmus naujiesiems mo-kytojams pabrėžė pini-giniais įnašais Institu-tui. Tie svečiai buvo: inž. Pranas Urbutis, ku-ris toki įnašą kartojame tai iš metų, dr. Juozas Dauparas, Jonas Grā-dinskas, Liet. Tautinio Akademinio Sambūrio vardu Kazys Kasakaitis, o Julius Pakalka apdova-nojo absolventus jublie-jinių metų atminimo ženklais.

Acīū jiems ir LB Cent-ro valdybai bei Švietimo tarybai, parėmusioms pirmųjų absolventų va-karą bendruomeniniu prestižu ir pinigais.

Domas Velička
Instituto vardu

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJA

Primename visiems gyvenantiems JAV-bėse ir neturintiems JAV pilietybės, kad pagal veikiančią imigracijos įstatymą privalo iki š. m. sausio 31 d. užpildyti registracijos kortelę ir įteikti artimiausiai imigracijos ar pašto įstaigai.

Svetimšalių registracijos kortelės gaunamos kiekviename pašte. Prašoma nesiųduoti ir atlikti šią pareigą.

Neužsiregistravę bus baudžiami.

• Inž. Eugenijus Bartkus, nesenai perrinktas Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, per trumpą laiką atliko nemažai darbų. Jis turėjo pasitarimus įvairiais Lietuvos laisvinimo darbo klausimais su min. J. Kažecku, Vliko pirmininku dr. J. K. Valiūnu ir taip pat su

eile amerikiečių naujosios valdžios pareigūnų.

• Dr. Vladas Šimaitis ir Teodoras Blinstrubas ALT valdybos nariai paskirti komisijon aptarti Lietuvos laisvinimo darbui finansinės paramos klausimą su Vliko atstovais.

Vliko atstovais paskirti prof. Balys Vitkus ir Valerijonas Šimkus.

• Amerikos Lietuvių Tarybos Valdybos pirmieji rūpesčiai yra pasiruošimas Vasario 16 minėjimams ir rudenį įvykstančiam Amerikos Lietuvių Seimui.

Vasario 16-tosios minėjimų reikalu užmegsti ryšiai su atitinkamomis institucijomis ir pareigūnais Washingtono ir vykdomi kiti parengiamieji darbai.

• Emilija Vilimaitė, Juzė Gulbinienė ir Leonas Jaras nauji ALT valdybos nariai

nuo pirmo posėdžio, kuriam buvo pasiskirstyta pareigos, aktyviai įsijungė į ALT-o veiklą.

Leonas Jaras anksčiau buvo aktyvus ateitininkų veikloje, dabar eina ALT valdybos sekretoriaus pareigas. E. Vilimaitė ir J. Gulbinienė, ALT vicepirmininkės valdyboje dirba įvairiose komisijose.

• J. Gliuda laimėjo Draugo romano konkurso premiją 1000 dol. už romaną "Liepsnos ir apmaudo ašiniai". Jury komisiją sudarė V. Alantas, L. Rugienienė, V. Keblienė, L. Gražulienė ir dr. K. Keblys.

J. Gliuda jau anksčiau buvo laimėjęs keturias Draugo premijas.

• Inž. Eugenijus Bartkus, ALT-o valdybos pirmininkas, ir ponis pakviesti dalyvauti JAV prezidento Richard M. Nixon inauguracijos iškilmėse ir baliuje. Inž. Eugenijus ir Danguolė Bartkai rengiasi iškilmėse dalyvauti.

• Dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai pakviesti dalyvauti JAV prezidento Richard Nixon inauguracijos baliuje. Dr. L. Kriaučeliūnas tik grįžęs iš atostogų taip pat dalyvavo Mr. & Mrs. W. Clement Stone surengtame R. Nixon pagerbime sausio 3 d. Chicagoje.

• K. Bačkauskas, iš Woodhaven, N. Y., atnaujindamas Dirvos prenumeratą ir užsisakydamas S. Rūkienės knygą "Vergijos kryžkeliose" ir Giovannino Gua-

reshi "Draugas Don Camillo" pridėjo auką naujam prenumeratoriui susipažinimui Dirvą siuntinėti ir padidino savo įnašą Vilties Draugijoje 16 dol.

Už šventinius linkėjimus ir finansinę paramą nuoširdžiai dėkojame.

• Iš Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės gautomis žiniomis, Paryžiuje "Les Amis de Milosz" draugija nutarė šiais metais Milašiaus 30-ties metų mirties sukakčiai paminėti padėti jo atminimui lentą prie namo, kuriame jis paskutiniu laiku gyveno ir mirė.

Praėjusių metų gruodžio 3 d. Pr. Lietuvių Bendruomenės vadovybė, kurios valdybos pirmininku yra kun. J. Petrošius, o tarybos pirmininku Ričardas Bačkis, paprašė "Les Amis de Milosz" draugijos valdybą, kad toje lentoje būtinai būtų atžymėta Milašiaus kilmė.

Draugijos valdybai sutikus, Milašiaus atminimui skirtoje lentoje bus įrašas: "Le poete francais d'origine lithuanienne."

• Trečioji mokytojų studijų savaitė šiais metais įvyks rugpjūčio 17-24 dienomis Dainavoje. Studijų savaitėje dalyvauti kviečiami visi lietuviai mokytojai, ypač dirbantieji lietuviškoje mokyklose ar besirengią jose dirbti.

Šiais lietuvių švietimo ir šeimos metais studijų savaitėje bus ypačiai laukiami ir tėvai. Studijų savaitę rengia JAV LB švietimo Taryba.

BATUN delegacija New Yorke buvo priimta Kanados ambasadoriaus George Ignatieff ir 45 minučių pasikalbėjime jam išdėstė Pabaltijo nepriklausomybės atstatymo bylą, prašant Jungtinėse Tautose palaikyti šią bylą. Ambasadorius žadėjo kiek galės padėti. Nuotraukoje Batun pirm. kun. N. Trepša, ambasadorius G. Ignatieff ir O. Arens.

ROCHESTER

• A. Jančys, siųsdamas ALT S-gos Rochesterio skyriaus papildomą įnašą Vilties Draugijai 30 dolerių, rašo, kad sunku sukelti didesnę sumą, nes skyrius negausus narių, o aukų rinkimas Rochesterio yra iki aukščiausio laipsnio pasidarys nebe populiarus.

Vilties Draugijos valdyba ir Dirva nuoširdžiai dėkoja ALT S-gos Rochesterio skyriui už paramą.

KUKLUS SUKAKTUVININKAS

Valerijonui Vitkui, žuvusio partizanų vado pulk. Vitkaus — Kazimieraičio broliui, 1968 m. bal. 10 d. suėjo 63 m. amžiaus. Visuomenė sužinojo apie tai tik gruodžio 1 d. Kariuomenės šventės metu, kai ramovėnas Vl. Kleiba sukaktuvininką viešai pasveikino.

V. Vitkus — ilgametis ramovėnų pirmininkas, nepaįstamas ir pareigingas žmogus, narys daugelio organizacijų ir valdybų, pastoviai lanko minėjimus ir susirinkimus.

Geriausios sveikatos ir ilgiausių metų mielam sukaktuvininkui! (rl)

CHICAGO

• Chicago Lietuvos Taryba rengia Nepriklausomybės dienos minėjimą, sekmadienį, vasario 16 dieną, 2 val. po pietų Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Lietuvių organizacijos, klubai ir draugijos prašomos tą dieną susirinkimų nešaukti. Organizacijų valdybos prašomos skirti Amerikos Lietuvių Tarybai auką. Čekius prašoma adresuoti "Lithuanian Council of Chicago" ir siųsti išdėdinti Antanui Valoniui: 2222 West 107 Street, Chicago, Illinois 60643.

PRASMINGA AUKA VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Baltijos klubo nariai Chicagoje tęsdami savo metinę tradiciją suaukojo Vasario 16 gimnazijai mokinių eg-lutei 115 dolerių. Už šią auką gimnazijos direktorius V. Natkevičius per Matą Naujoką atsiuntė Baltijos klubo nariams tokio turinio padėką:

"Mūsų mokiniai labai džiaugiasi, kad mes galėsime jiems paruošti tikrai turtinę šventę." Mes esame sujaudinti, kad Jūs mūsų nepamiršate ir paremiate. Jūsų ir panašių geraširdžių lietuvių aukų dėka mūsų gimnazija tegali išsilaikyti.

Primkite mūsų visų, mokytojų ir mokinių, nuoširdžius šv. Kalėdų sveikinimus ir lai būna Naujieji 1969 metai Jums visais at-

žvilgiais sėkmingi bei laimingi".

Šitokią gražią tradiciją Baltijos klubo nariai yra pasiryžę tęsti ir ateityje. (ia)

ELIZABETH.

• ALT S-gos Elizabetho skyriaus metinis susirinkimas įvyks šeštadienio vakare, sausio 25 d., 6 valandą vak., Lietuvių Laisvės salėje. Skyriaus valdyba visus narius maloniai prašome dalyvauti. Bus renkama nauja skyriaus valdyba ir kiti svarbūs reikalai svarstomi.

Aukos Dirvai

Prenumeratą pratęsdami ir kitokiomis progom Dirvai aukas atsiuntę:

S. Bludnikas, Rochester ...	2,00
J. Baublys, Detroit	2,00
C. Tamašauskas, Phila. ...	2,00
J. Krivis, Rochester	2,00
J. Citulis, Cleveland	5,00
A. Steponavičius, Cleveland	5,00
M. Kavolis, E. Dubuque ...	3,00
V. Petrauskas, Chicago	1,00
R. Patt, Cleveland	2,00
J. Kukarskas, Baltimore ...	2,00
A. Bludnikas, Detroit	3,00
M. Kleinaitis, Waterbury ..	2,00
P. Vaičaitis, Boston	1,00
F. Salpukas, Flushing	2,00
J. Graužinis, Chicago	2,00
P. Minkūnas, Woodhaven ...	2,00
P. Bulkė, Hamilton	10,00
A. Šošė, Chicago	5,00
P. Didelis, Philadelphia ...	2,00
S. Nasvytis, Cleveland	5,00
V. Šukys, Toledo	7,00
V. Aglinskis, Chicago	2,00
A. Matusiūnas, Kenosha ...	2,00
S. Pociulis, Kenosha	2,00
K. Miltakis, Detroit	2,00
J. Vidūnas, Worcester	5,00
J. Sandargas, R. Royaltown	7,00
M. Židonis, New Haven	2,00
J. Naras, Philadelphia	2,00
F. Janonis, Brockton	5,00
B. Vigelis, Camden	2,00
A. Pesys, Detroit	2,00
A. Andrijauskas, Cleveland	2,00
T. Klova, Brooklyn	1,00
J. Guobys, Providence	1,00

HELP WANTED MALE

PRESS BRAKE SET-UP MEN MATERIAL HANDLERS SHIPPING CLERK HELPER WITH EXPERIENCE IN DRIVING SMALL TRUCK. Medium size. Job shop. Attractive fringe benefits including hospitalizations & other insurance benefits. Plus bonus plan. Year around work. Overtime available. SUN-LITE MANUFACTURING CO. 575 Bellevue, Detroit, Mich. (4-10)

MALE/FEMALE

MACHINE OPERATORS

MALE OR FEMALE SEMI-SKILLED LIGHT PRODUCTION FRINGE BENEFITS. LATHE HAND \$2.42-\$3.09 per hour MILL & BENCH HAND \$2.42 - 3.59 per hour Rate depending upon experience. For interview phone 313 - 921-3045 Ext. 39 between 10 A. M.—11 A. M. and 2:00 P. M.—3:00 P. M. Detroit, Mich. (120-4)

A. A.

SOFIJAI SMETONIENEI

mirus, širdingiausiai užuojautą reiškiam velionės dukrai MARIJAI VALUŠIENEI, sūnui JULIUI, seseriai JADVYGAI TŪBELIENEI, jų šeimoms ir visiems giminėms

Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjungos Valdyba New Yorke

Lietuvos Respublikos Prezidento našlei

SOFIJAI SMETONIENEI

mirus, sūnui JULIUI SMETONAI, jo šeimai, dukteriai MARIJAI VALUŠIENEI, seseriai JADVYGAI TŪBELIENEI ir giminaičiams reiškiam gilią užuojautą

Dr. Juozas ir Veronika Mačiai

Mūsų gerbiamai ir mylimai šviesos atminties

A. A.

SOFIJAI SMETONIENEI

mirus, jos sūnui JULIUI ir dukrai MARIJAI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Eugenijus ir Emilija Noakai

Vytauto Didžiojo Universiteto teisės mokslų profesoriui,

sės mokslų profesoriui,

VLADUI STANKAI

mirus, mūsų, ir visų New Yorko teisininkų vardu, gilią užuojautą reiškiam velionio dukrai ELENAI

Lietuvių Teisininkų Draugijos New Yorko Skyriaus Valdyba

Mylimai motinai

ONAI VALIENEI

Palangoje mirus, vyr. skautininkę ALDONĄ ASNERIENĘ ir jos šeimą, nuoširdžiai užjaučia ir liūdi kartu

L. J. S. Inkaro Taryba

A. A.

SOFIJAI SMETONIENEI

mirus, adv. JULIUI SMETONAI, jo šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Dr. Z. Sabataitis ir šeima

SOFIJAI SMETONIENEI

mirus, jos sūnui JULIUI, dukrai MARIJAI, seseriai JADVYGAI TŪBELIENEI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Grazina ir Kazys Musteikiai